

Delårsrapport Region Norrbotten 2022–08, bilaga måluppfyllelse

Innehåll

Delårsrapport Region Norrbotten 2022–08, bilaga måluppfyllelse.....	1
Inledning.....	3
Redovisning av måluppfyllelse.....	4
Samhälle.....	6
Medborgare	17
Verksamhet	30
Medarbetare.....	44
Ekonomi.....	49

Inledning

I denna bilaga till Region Norrbottens delårsrapport per augusti 2022 presenteras mål och måloppfyllelse. Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samhälle

Medborgare

Verksamhet

Medarbetare

Ekonomi

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måloppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram **framgångsfaktorer** för att nå de strategiska målen. **Styrmått** är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen. Region Norrbotten har inga egna specifika jämställdhetsmål utan arbetar med jämställdhetsintegrerade mål. Det innebär att alla mål och mått, uppsatta för regionen, bör ha ett jämställdhetsperspektiv.

Delårsrapporten innehåller en prognos för den sammanfattande bedömningen av måloppfyllelsen i de strategiska målen vid årets slut, vilket illustreras med färgmarkeringar.

Uppföljning av utfall i styrmåtten per augusti illustreras med färgmarkeringar och utvecklingspilar.

Resultatet för enskilda styrmått för perioden får inte nödvändigtvis avgörande genomslag på prognosticerade måloppfyllelsen, utan även andra faktorer såsom pågående och planerade aktiviteter för att nå målet på helårsbasis påverkar.

Förkortningar:

RS– Regionstyrelsen

RUN – Regional utvecklingsnämnd

PN– Patientnämnd

Definitioner:

Måluppföljning av styrmått som är nyckeltal eller liknande:

	Målet har uppnåtts Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre
	Målet har delvis uppnåtts Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men når inte målet
	Målet har inte uppnåtts Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre
	Mättet bedöms ej för perioden
	Förbättring Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet
	Oförändrat Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet
	Försämring Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet

Måluppföljning då styrmåttet är en aktivitet:

	Aktiviteten är slutförd
	Aktiviteten är påbörjad
	Aktiviteten har inte påbörjats
	Mättet bedöms ej för perioden

Redovisning av måluppfyllelse

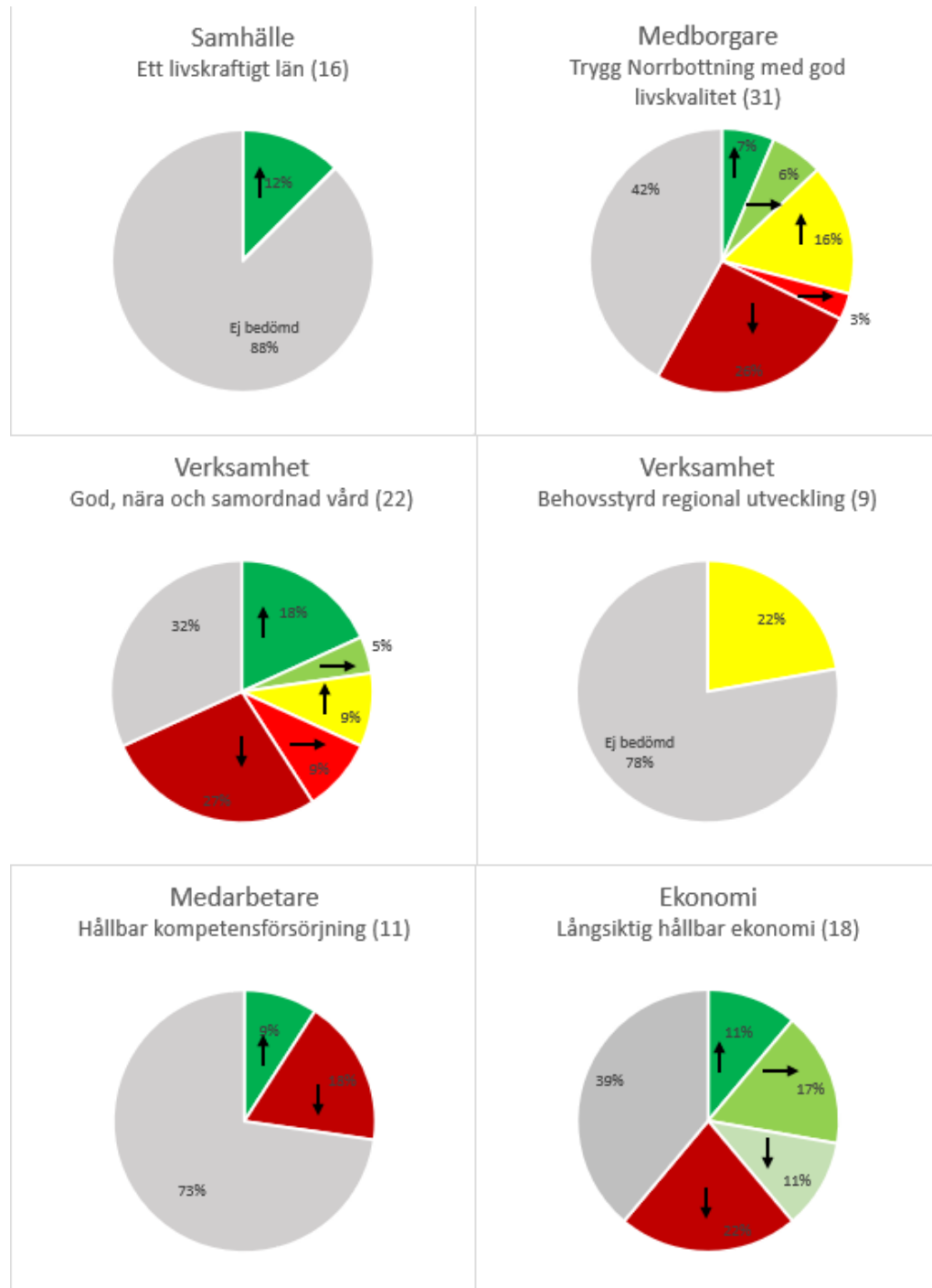
Prognosticerad måluppfyllelse per strategiskt mål

Perspektiv	Samhälle	Medborgare	Verksamhet		Medarbetare	Ekonomi
Strategiskt mål	Ett livskraftigt län	Trygg Norrbottning med god livskvalitet	God nära och samordnad vård	Behovsstyrd regional utveckling	Hållbar kompetensförsörjning	Långsiktigt hållbar ekonomi
Prognosticerad måluppfyllelse						

Prognos över utfallet i de strategiska målen vid årets slut, visar att samtliga sex strategiska mål delvis kommer att uppnås.

Måluppfyllelse i styrmått per augusti 2022

Diagram: Andel av styrmått i olika bedömningskategorier per strategiskt mål.

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Ett livskraftigt län (RS, RUN)		Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten (RS, RUN)
		Civilsamhället och kulturen är starkt levande (RUN)
		Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap (RUN)
		Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt (RUN)
		Infrastruktur som möter morgondagens behov (RUN)
		Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen (RS, RUN)

Ett livskraftigt län

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Arbetet pågår med samtliga delar under detta målområde. Besked om flera etableringar och investeringar i länet bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan alltmer och på ett mer avancerat sätt. 19 filialer och 21 servicepunkter har beviljats ersättning via nationella medel 2022. Av dessa är det nu 15 filialer och 20 servicepunkter i drift.

Ett livskraftigt län

FRAMGÅNGSFAKTOR: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på filialer och servicepunkter	RS	Öka	Filialer: 11833 vårdkontakter Servicepunkter: 660 vårdkontakter		
Antal nya filialer och servicepunkter	RS	Öka	15 filialer och 20 servicepunkter		
Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor	RS	12			
Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	RUN	Bibehålla			
Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	RUN	Bibehålla			
Aktivitet: Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)	RUN	Påbörja			
Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	RUN	Bibehålla			

Filialer och servicepunkter

Det är 19 filialer och 21 servicepunkter som har beviljats ersättning inom vårdvalet under och genom nationella medel under 2022. 15 filialer är i drift samt 20 servicepunkter. Det har varit en utmaning att bemanna filialer och servicepunkter då det varit mycket sjukdom och svårrekryterat med personal, samt svårigheter att lösa lokalfrågan. Filialer i Nattavaara, Rognäs, Karungi och Seskarö har ej startat den sista augusti. Nattavaara startar i september, Hemmingsmark startar preliminärt i september och Rognäs startar preliminärt i oktober. Karungi och Seskarö förväntas starta i slutet på 2022. Sangis, Morjärv, Vitvattnet, Lapträsk och Sävats servicepunkter har ej startat. Några hälsocentraler har inte ordnat korrekta mottagningskoder, varav statistik ej går att följa. Under januari-augusti 2022 har 11 636 vårdkontakter skett vid länets filialer samt 357 vårdkontakter vid servicepunkterna. En mindre andel män (45%) än kvinnor (57%) har besökt filialerna. Det är lika

stor andel kvinnor som män som besökt servicepunkterna. Vårdinsatserna har bestått av exempelvis provtagningar, omläggningar, kateterbyte, kontrollbesök, årsbesök för blodtryck, hälsosamtal, vaccinationer, bedömning av symtom för att undvika onödig inläggning.

Antal kommuner med samarbete inom konstområdet

Livsmiljöer i Norr är en satsning inom arbetet med gestaltad livsmiljö och en fortsättning utifrån konferensen Livet mellan husen, som genomfördes i Boden i maj. Tre arkitekt- och konstkonstuler har påbörjat ett uppdrag att genomföra en kartläggning av var Norrbottens kommuner befinner sig kunskaps- och resursmässigt, utifrån begreppet gestaltad livsmiljö och intresset för tvärssektoriella arbetsmetoder och att ta in konstnärlig kompetens i arbetet med samhällsomvandlingen. Kartläggningen syftar till att förstå hur kommunerna vill arbeta med frågorna och behovet av stöd. Utifrån kartläggningen ska en nulägesanalys göras som inkluderar metoder för ett långsiktigt utvecklingsarbete för kommunerna, utifrån ett regionalt perspektiv. Sju kommuner deltar i kartläggningen via digitala workshops och möten och sju kommuner väljs ut för platsbesök och workshops.

Arbetet med projektet Plats för konst, hur konst kan bli en del i byggandet av attraktiva livsmiljöer, har pågått i samarbeten med Boden, Gällivare och Luleå kommun under våren. Projekten redovisades i NSD under maj månad och bland annat resulterat i reella uppdrag på Porsön i Luleå.

Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet

Norrbottens museum har fortsatt samarbetet med Länsstyrelsen i Norrbotten och utbildningssatsningen för kommunerna där plan- och bygglovshandläggare kompetensutvecklas i att hantera kulturvärden kopplat till plan- och bygglagen (PBL). Under slutet av 2022 och 2023 genomförs utbildningsinsatser för de kvarvarande kommunerna.

Kulturmiljöverksamhet har bedrivits inom länets samtliga kommuner. Denna verksamhet består i arkeologiska uppdrag såsom arkeologiska utredningar, besiktningar, undersökningar och även programverksamhet i form av föredrag och pedagogiska program. Några särskilda satsningar är att Norrbottens museum under hösten och kvartal 1 2023 upprättar en vård- och underhållsplan för Skogsbruks- och Flottningsmuseet i Storforsen, en omfattande digitaliseringssatsning genomförs med fokus på att digitalisera museets samlingar i stor skala, ett visualiseringsprojekt där fem kulturmiljöer i länet fotas, filmas och 3D-modelleras för att tillgängliggöra dessa för de som inte kan besöka miljöerna fysiskt av olika skäl. Museet ingår även i två forskningsprojekt: Järn i Norr samt GLAS – Glaciärarkeologi i Sápmi, det första tillsammans med Luleå tekniska universitet och det andra tillsammans med övriga läns museer i norra Sverige samt Stockholms universitet.

Norrbottens museum utgör även ett direkt stöd i kommunernas översikts- och fördjupade översiktsplanarbeten, dels genom Region Norrbottens interna översiktsplanegrupp samt genom direkt genomförande av kulturmiljöin-

venteringar, som är underlag till fördjupade översiktsplaner. Ett exempel är den kulturmiljöinventering som Norrbottens museum genomför på uppdrag av Kalix kommun under hösten 2022. Norrbottens museum står även som sammankallande i Norrbottens kulturmiljönätverk som samlar aktörerna i länet som är verksamma inom området.

Framtagande av nytt regionalt serviceprogram (RSP)

Det regionala serviceprogrammet ska vara vägledande för alla som arbetar med att utveckla och stärka service i Norrbottens gles- och landsbygd och ska ligga till grund för prioriteringar när det gäller finansiering av insatser inom dessa områden. Samverkan är en förutsättning för ett väl förankrat serviceprogram med god insyn i servicebehovet på olika orter och regelbunden kontakt med de aktiva näringsidkarna och civilsamhället. Årliga handlingsplaner ska tillsammans med kommuner och Länsstyrelsen tas fram för att säkerställa anpassning av stöden utifrån aktuella behov och för att på sikt skapa en hållbar service.

Arbetet med att ta fram ett serviceprogram för åren 2022–2030 påbörjades med en uppstartsträff den 19 april där kommunerna och Länsstyrelsen närvarade. Ett inplanerat möte den 24 maj ställdes in på grund av för få deltagare, men den 30 augusti genomfördes åter ett möte där vi bland annat presenterade en sammanställning över de svar som kommunerna gett när det gäller deras serviceplaner, om de har landsbygdsråd eller liknande, vilka prioriterade mål RSP:n ska ha, hur deras hemsändning fungerar, m m.

Vi beslutade även att bilda ett regionalt servicenätverk där regionen, kommunerna och Länsstyrelsen ska ingå. Regionen ansvarar för att kalla till och leda fyra möten per år, där ett av mötena (i november) är till för att fastställa den årliga handlingsplanen för kommande år. Nästa möte med kommunerna blir den 8 november.

En annan del i arbetet med ny RSP är att träffa de serviceställen som får eller har möjlighet att söka de stöd regionen handlägger inom kommersiell service. Hittills har vi besökt ett 30-tal butiker och drivmedelsstationer där vi också haft med oss kommunrepresentanter och/eller Länsstyrelsen. Att vi gör detta tillsammans är för att skapa en lärandesituation där företagen får ett ansikte på oss, ges möjlighet att fråga oss på plats och vi samråder kring deras situation och behov. Vi planerar att hinna med ytterligare ett 10-tal butiker och drivmedelsstationer innan vintern. Det går att läsa mer om våra butiksbesök på facebook/Utveckla Norrbotten samt Linked in/Utveckla Norrbotten, #ServiceriktNorrbotten

Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland

Under perioden januari till augusti 2022 har stöd enligt nedan beviljats till ”inlandet” som motsvarar stödområde A/stödområde 1 vilket är alla kommuner i länet förutom Piteå kommun och Luleå kommun.

	Andel	
Antal, totalt	73 företag	77 %
Stödbelopp totalt	27,4 mnkr	80 %

Två exempel på beslut som har beviljats under perioden maj till augusti:

- Jockfall Turist & Konferensanläggning AB: Investeringen innebär fler stugor, större affärsdel för fiskematerial och souvenirer, utescen och kupa vid infarten till campingen. Investeringen möjliggör en expansion och gör verksamheten mer lämpad som en åretruntanläggning och bedöms medföra upp till två nyanställningar.
- Tornedalens Tandvård AB: Etablering av privat tandvårdsklinik i Pajala. Etableringen möter en mycket stor efterfrågan hos lokal befolkning i glesbygd och investeringen avser anpassning och renovering av fastigheten samt inköp av inventarier. Investeringen kommer initialt att bidra till tre nya arbetstillfällen och förhoppningsvis inom snart framtid ytterligare 2–3 tjänster. Företaget kommer arbeta aktivt med att rekrytera ny arbetskraft från andra delar av landet till orten eftersom det råder stor brist på kompetens i Norrbotten. För perioden fram till och med 22 04 30 har tidigare redovisats två exempel på företag som fått stöd.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Civilsamhället och kulturen är starkt levande**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället	RUN	Öka		◇	◇

Antal aktiviteter som främjar samverkan med civilsamhället

Ett starkt civilsamhälle i Norrbotten bidrar dels till att skapa nytänkande lösningar för våra samhällsutmaningar, dels till att möjliggöra hållbar tillväxt och ett rikt kultur- och fritidsliv. Region Norrbotten finansierar Samforma som stärker idéburen sektor i Norrbotten och Västerbotten.

Arbetet inom Samforma ska bidra till att stärka demokratin och öka delaktigheten i samhället.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal företagsbesök	RUN	150		◇	◇

Aktivitet: Framtagande av hållbarhetsverktyg	RUN	Prototyp			
Aktivitet: Ta fram ett klusterprogram	RUN	Utkast			

Antal företagsbesök

Företagsbesöken har både varit digitala och fysiska. Under perioden januari till augusti har bokade möten med 27 enskilda företag genomförts (22 kvinnor, 28 män). Vid två tillfällen har deltagandet skett i allmänna informationsmöten med exempelvis Argentis i Arjeplog samt i samband med en Samisk finansieringsdag där ca 40 företag (ca 18 kvinnor, 22 män) medverkade. De digitala mötena är uppskattade bland företagen då de är effektiva och sparar tid.

Framtagande av hållbarhetsverktyg

Hållbarhetsverktyget Develoop testas nu av olika användargrupper och förberedelse för implementering av verktyget är påbörjad. Hållbarhetsverktyget är tänkt att användas av kommunernas näringslivskontor och företag som söker investeringsstöd hos Region Norrbotten. Hållbarhetsverktyget Develoop lanseras 21 sep och kommer att vara tillgängligt på webbplatsen Utvecklanorrbotten.

Ta fram ett klusterprogram

Arbetet med att ta fram ett klusterprogram fortgår. Ett kluster är ett nätverk, med betoning på samspelet mellan de ingående aktörerna från olika samhällssektorer - akademien, offentlig, privat och idéburen sektor, (kunskap tas fram, sprids och används).

En kartläggning har gjorts av fyra branscher som återfinns i Smart specialiseringsstrategin (S3) Syftet med den är att lära mer om hur samspelet fungerar mellan klustrets olika aktörer och synliggöra de hinder som finns för företagens utveckling. Kartläggningen visar att klustren varierar från bransch till bransch var i utbyggnadskedjan man befinner sig.

Nästa steg i klusterarbetet är att klustren tydliggör vilka utmaningar som finns fram till år 2030. Ett första utkast till klusterprogram, bör vara klart under år 2023.

Syftet med klusterprogrammet är att klusterorganisationerna ska utveckla samspelet mellan olika aktörer, försöka bygga broar mellan olika aktörer, så att samspelet fungerar bättre, så att företagen kan utvecklas och bli starkare.

Klusterdokumentet ska ses som ett förtydligande kring kluster arbetet som nämns i S3.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagning strukturbild	RUN	Arbetet är påbörjat		◇	◇
Aktivitet: Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin	RUN	Regionen deltar i mat 2.0		◇	◇

Framtagning Strukturbild Norrbotten

Tidplanen för framtagandet av Strukturbild för Norrbotten är ändrad och planeras nu att integreras i nästa revidering av den regionala utvecklingsstrategin för att bidra med ett rumsligt perspektiv till det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet med framtagandet av underlag till strukturbildsarbetet för Norrbotten sker inom tematiska områden och utvecklingsprojekt, till exempel Hälsöfrämjande samhällsplanering och Hållbar regional transportplanering.

Region Norrbotten samverkar med Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och Trafikverket inom en mötesform som har fått namnet Samplanering Norrbotten. Samplaneringsgruppen möts digitalt ca 1 gång i månaden och stämmer av arbetet som pågår inom utvecklingsprojekt som berör fysisk planering.

Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin

Region Norrbotten medfinansierar och deltar aktivt i styrgruppen för Norrbottens livsmedelsstrategi Nära Mat. Den reviderade strategin, som gäller 2022–2030 samt tillhörande handlingsplan 2022–2025 föredrogs på och fastställdes av Regionala utvecklingsnämnden 1 mars. Därefter har fokus legat på att få in livsmedelskedjan som en naturlig del i det regionala utvecklingsarbetet samt att Norrbottens livsmedelsstrategi - Nära mat ska få goda förutsättningar att genomföras och följas upp.

Region Norrbottens Folkhälsocentrum är en aktiv part i arbetet med genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategis vision ”Mer norrbottnisk mat på tallrikarna”, där insatser och aktiviteter i linje med visionen genomförs och kommuniceras i samverkan med andra lokala och regionala aktörer.

Sedan Piteå kommun tog över utbildningarna på Grans naturbruksgymnasium finansierar Region Norrbotten projektet Gröna Näringar. Detta i syfte att Grans Naturbruksprogram ska fortleva och skapa goda möjligheter för en fortsatt och konkurrenskraftig livsmedelsproduktion i Norrbotten som även bidrar till genomförandet av den regionala livsmedelsstrategin. Region Norrbotten är aktiva i styrgruppen.

För att främja livsmedelsförädlade företag har Region Norrbotten utformat ett särskilt företagsstöd, vilket initierats med bakgrund av genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategi. Andelen stöd som går till livsmedelsförädlade företag har sedan lanseringen av stödet ökat, vilket pekar på en god genomslagskraft och önskade effekter av stödet. Region Norrbotten har en god dialog med Länsstyrelsen, både strategiskt och i enskilda case för att ge en samlad och effektiv bild av det företagsfrämjande systemet i hela livsmedelskedjan.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Infrastruktur som möter morgondagens behov**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå	RUN	Säkerställa process i arbetet		◇	◇
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	RUN	85 %		◇	◇

Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå

I juni beslutade Regeringen om en ny nationell plan 2022–2033 för transportinfrastrukturen i Sverige där hela Norrbotniabanan, Umeå- Luleå, nu finns med. Planen innebär att sträckan Umeå-Skellefteå kommer att kunna byggas klart under planperioden medan ett färdigställande upp till Luleå dröjer till långt efter 2033 då målår för en färdig bana saknas.

Mellan Umeå- Dåva pågår bygget och i sommar har rälsläggningen påbörjats. Målet är att sträckan ska öppna för godstrafik till 2024. För sträckan Dåva- Skellefteå är målsättningen att komma igång med mindre markarbeten under 2023. Planering och inledande utredningar har också startat längs sträckan Skellefteå-Luleå där arbetet med framtagande av järnvägsplaner inleds under 2023. Trafikverket har också startat upp ett arbete kopplat till den östra infarten till Luleå C med anledning av de begränsningar som en bro innebär för vintersjöfarten.

Norrbotniabanan är numer en del av EU:s prioriterade stamnätsskorridor Skandinavien-Medelhavet med målår för färdigställande till 2030 enligt TEN-T förordningen. För projekt kopplat till ett genomförande av TEN-T (Transeuropeiska nätverket för transporter) finns fonden för ett sammanlänkat Europa, CEF, som ett viktigt finansieringsverktyg. Trafikverket koordinerar ansökningar om bidrag från fonden. Även Malmbanan och Haparandabanan ingår i stamnätsskoridoren Skandinavien-Medelhavet. Haparandabanan är dessutom en del av stamnätsskoridoren Nordsjö-Östersjökorridoren.

Region Norrbotten driver påverkansarbetet för Norrbotniabanan framför allt genom Norrbotniabanegruppens arbete som en intresseorganisation, Norrbotniabanan AB som en juridisk part samt Botniska korridoren som ett storregionalt samarbete för utvecklad infrastruktur i norra Sverige.

Utmaningar och frågeställningar

- Målår för färdigställande saknas i beslutad nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033.
- Avtal mellan staten och EU för medfinansiering med CEF, innebär att Norrbotniabanan ska vara färdigställd till 2030, som en del av EU:s stomnätsskorridor.
- En intensifiering av ett färdigställande av Norrbotniabanan förutsätter både finansiering och effektiva tillståndsprocesser där resursbrist identifieras som en risk. Även tillgång till resurser på konsult- och entreprenadmarknaden är en risk som kan påverka genomförandetakten.
- Planlägningsprocessen Skellefteå-Luleå innebär ett ökat behov av beredskap hos kommunerna som har en viktig roll, tillsammans med det regionala perspektivet för att skapa störst nytta av infrastruktuursatsningen. Kommunerna längs sträckan driver projektet Norrbotniabanans nyttoeffekter med medfinansiering från Region Norrbotten (1:1 medel). Länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten får, genom anslag i nationell plan, extra medel för hantering av planlägningsprocessen av Norrbotniabanan.
- Trafikeringsupplägg för den framtida trafiken på banan och finansiering från regionerna. Anskaffning av fordon behöver planeras med lång framförhållning. Norrtåg AB arbetar med en tågstrategi för den framtida trafiken som inkluderar en trafikstart på Norrbotniabanan till Skellefteå i kommande trafikavtal.
- När projektet Norrbotniabanan går in i en ny, produktionsinriktad fas, behöver frågan om hur regionerna ska formera sitt arbete funderas på. Hur länge finns det ett behov av att ha två organisationer, Norrbotniabanegruppen och Norrbotniabanan AB?

Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit per sekund

År 2025 ska hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband, 98 procent av hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s eller fiber i absoluta närheten. 99,9 procent ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s och alla (100 procent) ska ha tillgång till minst 30 Mbit/s.

Post- och telestyrelsens (PTS) årliga kartläggning av tillgång till bredband om minst 1Gbit/s redovisades i mars. I Norrbotten har nu över 90 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband. En liten ökning jämfört med 2020. Kartläggningen visar på stora skillnader inom länet och att ingen enskild kommun når upp till målet. Luleå ligger bäst till med 97 procents tillgång, och Pajala sämst till med 67 procent.

Pandemin har visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från. Men fortfarande är det långt ifrån en självklarhet för många i länet.

Det nya statliga stödet för bredbandsutbyggnad 2022 är på 1,3 miljarder för hela landet. Enligt PTS hade enbart Norrbotten behövt en miljard kronor i stöd för att nå målet för 2025. Det behövs mer statliga pengar till detta då marknadskrafterna inte sköter utbyggnaden i glesbygd.

Regeringen har i sommar gett Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att verka för att de tre miljarder som tillförs myndighetens stöd för bredbandsutbyggnad från 2023, främst ska satsas på utbyggnad i områden som har särskilda utmaningar med låg utbyggnadsgrad av bredband.

De fyra regionerna i norra Sverige välkomnar regeringens uppdrag till PTS och har lämnat ett gemensamt inspel till PTS där de förordar en modell som tar avstamp i en nedbrytning av bredbandsmålen på regional och kommunal nivå där de regioner och kommuner som har längst kvar till 2025-målet prioriteras.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Beslut på nationell och EU-nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RUN	Handlingsplan upprättas		◊	◊

Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för att främja länets tillväxtvillkor (RUN)

Region Norrbotten har tillsammans med gruvkoncernen LKAB arrangerat aktiviteter i Almedalen i sommar under namnet Norra Scen. Syftet var att samla länets aktörer till ett gemensamt påverkansarbete och påverka nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling. Norra Scen var en mötesplats där seminarier, möten och diskussioner pågick under tre dagar under Almedalsveckan. Från länet medverkade bland annat Luleå tekniska universitet, Gällivare kommun, SSAB, Norrbottenregiongruppen, Invest In Norrbotten, Trafikverket, Luleå kommun, Swedish Space Cooperation, Piteå Science Par, North Sweden European Office, unga från Länsutvecklingsrådet, Pajala kommun, Student Consulting och H2 Green Steel. Tillsammans med riksdagspolitiker, ministrar, debattörer och influencers fyllde de programmet med seminarier på temat den gröna omställningen och dess möjligheter och utmaningar, samspelet mellan industri och samhället samt vad som krävs för

att omställningen ska lyckas. Samtliga seminarier direktsändes och finns att se i efterhand på webbplatsen <https://utvecklanorrbotten.se/almedalen>

Region Norrbotten tar med jämna mellan rum positioner i aktuella påverkansfrågor genom Europaforum norra Sverige (EFNS). Under perioden april till augusti antogs följande positioner:

- EFNS position avskogningsförordningen
- EFNS position GBER artikel 27 hindrar innovationskluster
- EFNS position insatser för att främja grön och digital omställning
- EFNS position: REPower EU

Samtliga positioner finns att läsa på webbplatsen: www.europaforum.nu

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Trygg norrbottning med god livskvalitet (RS, RUN, PN)		En god vård med hög tillgänglighet (RS)
		Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder (RS)
		Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling (RS)
		Kommunikationer till, från och inom länet (RUN)
		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets (RUN)
		Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling (RUN)
		Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande (RUN)
		Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevidering (RUN)
		Förtroende för och kunskap om verksamheten (PN)

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden och utfallet för andra tertialen 2022 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av pandemins påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter.

För vårdkontakter som sker på distans har andelen minskat jämfört med motsvarande period ifjol. Andelen patienter som får kontakt med primärvården via telefon samma dag som kontakt sökts når inte målet, men variationen är stor mellan hälsocentralerna. Tillgängligheten till medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården är fortsatt god. Väntetiderna till ett första besök och till behandling i specialiserad vård når inte målen. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har förbättrats jämfört med föregående tertial.

Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation är något lägre än motsvarande period 2019. Andelen patienter med riskfyllda levnadsvanor som fått en åtgärd i primärvården når inte målet. Hittills i år har nästan 700 norrbottningar i målgruppen fått ett hälsosamtal vilket motsvarar 8 procent av

målgruppen och är lägre än målet. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning ökat jämfört med föregående tertial.

Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Trygg norrbottning med god livskvalitet

FRAMGÅNGSFAKTOR: En god vård med hög tillgänglighet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal slutförda triage totalt i länet på Digitalen	RS	43 000	29 191		
Andel av norrbottningarna som känner till Digitalen	RS	50%			
Andel digitala vårdbesök, nybesök, respektive återbesök av totala besök	RS	40%	K: 16% M: 13%		
Kontinuitetsindex	RS	Öka			
Fast läkarkontakt	RS	Öka			
Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag	RS	100%	Telefon: 78% Digitalt: saknas uppgift		
Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar (beskriver snitt för perioden, besök på MVC och BVC är exkluderade)	RS	100%	Totalt: 93% Kvinnor: 93% Män: 93%		
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare till första besök i specialiserad vård	RS	100%	<u>Aug månad</u> Totalt: 35% Kvinnor: 35% Män: 36%		

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom specialiserad vård	RS	100%	<u>Aug månad</u> Totalt: 29% Kvinnor: 25% Män: 33%		↑
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri, alla vårdgivarkategorier	RS	100%	<u>Aug månad</u> Totalt: 56% Kvinnor: 53% Män: 59%		↑
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad behandling/utredning inom barn- och ungdomspsykiatri	RS	100%	<u>Aug månad</u> Totalt: 9% Kvinnor: 9% Män: 10%		↓
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	70%	70%		→

Digitala vårdbesök

Målet om 40 procent digitala vårdbesök nås inte. En liten ökning av digitala besök har skett i den psykiatriska vården, medan primärvården och den somatiska vården ligger på samma nivå som vid årsskiftet. Sett över åren så finns en ökning som dock har avstannat något den senaste tiden. En öppning kan finnas för en fortsatt ökning då antalet licenser i Vård i Norr tidigare har varit begränsande. En utökning av maximala antalet har nu gjorts. Det är även stora variationer inom verksamheterna. I exempelvis Kalix har de digitala vårdbesöken ökat, vilket gör vården mer tillgänglig för medborgare i östra Norrbotten. Det bidrar på sikt till mer tillgänglighet i vård och färre långa resor inom länet för patienterna.

Tillgänglig vård

Vårdens tillgänglighet följs upp i relation till vårdgarantins mål för väntetider till kontakt och åtgärd, samt utifrån Region Norrbottens egna mål för tillgänglighet. Målnivån för tillgänglighetsmått inom primärvård och specialiserad vård är 100 procent, vilket inte nås under året. Läs mer om tillgänglighet i Bilaga produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet.

Primärvård:

- *Telefontillgänglighet* mäts som andelen medborgare som fått kontakt med primärvården samma dag som kontakt har sökts. Under 2022 är det lägre andel besvarade samtal och färre som kommit fram samma dag jämfört med både år 2020 och 2021. År 2019 (jan-aug) var det i snitt 87 procent av samtalen besvarade under samma dag jämfört med 78 procent under 2022. Variationerna mellan hälsocentralerna i länet är fortsatt stor med mellan 50 och 100 procents telefontillgänglighet. För att förbättra och jämna ut tillgängligheten har bland annat den hälsocentral med lägst andel besvarade samtal deltagit som en av fem piloter i utbildning/coachning i produktions- och kapacitetsstyrning (PKS) under våren.
- Primärvårdens möjligheter att erbjuda en *medicinsk bedömning inom 3 dagar* är fortsatt relativt god och ligger på 93 procent, vilket är i nivå med tidigare år. Primärvården i Norrbotten är vid varje nationell månadsmätning en av de med högst tillgänglighet. Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor avseende bedömningar, varken i år eller tidigare. Primärvården har klarat de nationella prestationskraven för att vara med och dela på den prestationsbaserade ersättningen inom "Överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården" (för månaderna feb-aug).

Specialiserad vård:

- *Mål att patienter inte ska behöva vänta längre än 90 dagar för första besök inom specialiserad vård.*
43 procent har väntat 90 dagar eller kortare i snitt under perioden januari till augusti. Målvärdet är 100 procent. Genomsnittet för perioden jan-aug ligger på 48 procent inom Länssjukvård 1, vilket är samma nivå som föregående år. Tillgängligheten till första besöket hos läkare ligger på 71 procent och till sjuksköterska på 32 procent. Flest antal väntande finns på osteoporosmottagningen, där övervägande andel är kvinnor. Största delen av väntelistan till läkare finns i VO Neurocentrum. I divisionen pågår för närvarande ett omfattande arbete med att säkra att väntelistorna är aktuella och att de medicinska prioriteringarna följs. Två av divisionens verksamheter, neurologien och njursjukvården, deltar för närvarande i pilot för PKS (produktions- och kapacitetsstyrning). Inom Länssjukvård 2 har i snitt 41 procent (42 procent föregående år) av de som väntar på ett första besök inom specialistsjukvård väntat kortare än 90 dagar. Det är stor variation mellan hur tillgängligheten ser ut mellan divisionernas olika verksamheter. Verksamheten Hjärtsjukvård har en tillgänglighet på 88 procent i snitt, medan Infektion/Hud/Reuma/Lunga har ett snitt i tillgänglighet på 27 procent.
- *Mål att patienter inte ska behöva vänta längre än 90 dagar operation/åtgärd inom specialiserad vård.*
42 procent har väntat 90 dagar eller kortare i snitt under perioden januari till augusti. Målvärdet är 100 procent. Andel patienter som väntat 90 dagar eller kortare till operation/ åtgärd inom specialiserad vård ligger på 58 procent inom Länssjukvård 1. Under året har verksamheterna jobbat

med att återställa balansen av de undanträngningseffekter som orsakats av pandemin. Tillgängligheten inom Länssjukvård 2 har i snitt legat på 40 procent under, vilket är en förbättring med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Förbättringen under våren kan förklaras av att ortopedkliniken samt kirurgkliniken har skickat många patienter genom vårdgarantiremisser till specialistvård på riks- och regionavtal samt upphandlade vårdavtal. Arbetet kommer att fortlöpa, men en utmaning med sommarbemanningen har medfört att tillgängligheten har sjunkit de senaste månaderna. Fortsatt syns stora variationer mellan verksamheterna.

Barn- och ungdomspsykiatri:

- *Mål att patienter inte ska behöva vänta längre än 30 dagar till första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri.*
Andel patienter som väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning är 43 procent i snitt för januari till augusti. Målet är 100 procent. Antalet väntande till första besök inom barnpsykiatri är högst till psykolog och kurator. Under februari – november pågår prestationsbaserad tillgänglighetsmätning där divisionen hittills erhållit medel för kökortning inom barnpsykiatri.
- *Mål att andelen patienter som får behandling/utredning genomfört inom 30 dagar inom barn- och ungdomspsykiatri*
Antalet väntande till behandling och utredning har ökat sedan årsskiftet. Andelen som får behandling/utredning genomfört inom 30 dagar ligger i snitt på 22 procent. Målet är 100 procent. Den längsta väntetiden just nu är till fördjupade utredningar, där det för närvarande finns 240 väntande. Pojkar är något överrepresenterade med 54 procent. För att korta köerna har divisionen köpt neuropsykiatriska utredningar hos externa vårdgivare.

Folktandvården har som mål att 70 procent av patienterna inom den avgiftsfria tandvården ska färdigbehandlas direkt vid undersökning ("F-ett-B" som står för Färdig på ett besök) Andelen barn- och unga som blir färdigbehandlade vid ett besök är 70 procent. En förbättring noteras med 2,5 procent sedan första tertialen i år. Målet är uppnått. Variationerna mellan klinikerna är 42–78 procent där 11 av 19 kliniker uppnår målet. Introduktion av nya medarbetare och möjlighet till arbetsfördelning i stort påverkar utfallet. För att minska variationerna ses arbetsätten fortlöpande över. Dessutom sker kunskapsutbyten mellan klinikerna.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	RS	Öka	Kvinnor: 1932 Män: 835	▲	↓
Andel patienter 18 år och äldre som besökt primärvården och som fått rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor (bland de HC som uppnår målnivån 70%)	RS	Öka	Kvinnor: 9% Män: 11%	▲	↓
Andel som deltagit vid hälsosamtal i primärvård av 40-, 50-, 60-åringar i befolkningen	RS	35 % (helår)	Kvinnor 40 år: 8% Män 40 år: 6% Kvinnor 50 år: 8% Män 50 år: 6% Kvinnor 60 år: 11% Män 60 år: 8%	▲	→
Andel patienter med misstänkt depression eller ångest syndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning	RS	Öka	Kvinnor: 23% Män: 27%	■	↑

Våld i nära relation

Vårdpersonal ska fråga om våldsutsatthet i förebyggande syfte; vid planerade besök och akuta situationer. Frågan kan ställas som en del av anamnesen, under hälsosamtal eller direkt vid symtom eller misstanke. Under T2 2022 är antal registrerade frågor om våld lägre än ingångsvärdet samma period 2019. Under perioden i år har 1 932 kvinnor fått frågan och motsvarande siffra för män var 835. Under samma period 2019 var antal registrerade frågor om våld 2 105 för kvinnor och 1 067 för män. Från 1 november 2022 börjar ny föreskrift och allmänna råd (HSLF-FS 2022:39) om våld i nära relationer att gälla. Nytt från 1 november är nya bestämmelser gällande hälso- och sjukvårdens ansvar att särskilt beakta barns behov av information, råd och stöd om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrep. Även den nya sekretessbrytande bestämmelsen som gör det möjligt för hälso- och sjukvården att under vissa förutsättningar lämna uppgifter till Polismyndigheten i syfte att förebygga att det begås allvarligare vålds-, frids eller sexualbrott mot närstående har beaktats i revideringen av föreskrift och allmänna råd.

Rådgivande/kvalificerat samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor

I primärvårdens folkhälsouppdrag ingår det att uppmärksamma om vuxna patienter har ohälsosamma levnadsvanor som kan öka risken för att utveckla sjukdom eller försämra ett sjukdomstillstånd. I dessa fall ska frågor om levnadsvanor ställas inom områdena alkohol, fysisk aktivitet, kost och tobak och en riskbedömning ska utföras. Om det framkommer att levnadsvanorna medför risker för hälsan ska åtgärder för att hjälpa patienten att minska riskerna vidtas. Exempel på åtgärder kan vara rådgivning, erbjudanden om fysisk aktivitet på recept eller tobaksavvänjning.

Andelen patienter med riskbeteende som erhållit åtgärder för att minska risken för sjukdom har ökat något under andra tertialen (10 procent) jämfört med samma period 2021 (9 %) och 2020 (8%). Tertial 2 har nio procent av kvinnorna samt 11 procent av männen med riskbeteende fått åtgärder.

Norrbottens hälsosamtal

I Norrbotten finns i år 8 962 personer i åldersgrupperna 40-, 50- och 60-åringar. Av dessa har hittills 693 personer (8 procent), varav 384 kvinnor och 309 män, deltagit i ett hälsosamtal. Målet för 2022 är att 35 procent i de tre åldersgrupper ska ha deltagit i hälsosamtal, ett mål som inte kommer att uppnås. Bäst deltagande har kvinnor som fyllt 60 år med 11 procent. Män ligger fortsatt lite lägre i deltagande än kvinnor i alla tre åldersgrupper.

Efter andra tertialen har cirka 19 procent i aktuella åldersgrupper fått en inbjudan. Av dessa har hittills 40 procent genomfört ett hälsosamtal. Cirka 25 procent av inbjudna har tackat nej till erbjudet hälsosamtal.

Under våren utbildades ett antal nya samtalsledare för att fler hälsocentraler ska kunna uppnå målen om att kunna erbjuda hälsosamtal till så stor andel av befolkningen som möjligt. Hälsocentralerna har under sommarmånaderna genomfört hälsosamtal i den mån det varit möjligt utifrån det ansträngda läget inom hälso- och sjukvården. Detta ger också ett positivt utslag i statistiken

Strukturerad suicidbedömning

Enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer ska hälso- och sjukvården genomföra strukturerade, kliniska bedömningar av suicidrisken hos ungdomar och vuxna med depression och ångestsyndrom. Inom primärvården har andelen genomförda suicidriskbedömningar för dessa patientgrupper ökat från 2 procent tertial 1 till 5 procent för perioden jan-aug. Ökningen har skett för både kvinnor (5 %) och män (6 %). Det är också en ökning jämfört med årsresultat för 2020 och 2021. Under 2021 beslutade Region Norrbotten om en ny dokumentationsrutin för hur dessa bedömningar ska registreras i primärvårdens journal. Spridning/implementering av denna rutin samt fortsatt arbete med en ökad samverkan mellan primärvården och vuxenpsykiatri ska leda till att frekvensen av genomförda och dokumenterade strukturerade suicidriskbedömningar ska öka ytterligare.

Inom Länssjukvård 1 får 27 procent av kvinnorna och 13 procent av männen en strukturerad suicidbedömning. Andra kvartalet 2022 ses en ökning med 8 procent sedan första kvartalet. VO Barnsjukvård har under andra kvartalet ökat antalet strukturerade suicidbedömningar med 22 procent.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kommuner med medborgardialoger	RS	14		◇	◇

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kommunikationer till, från och inom länet**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan	RUN	Följa resandeutvecklingen		◇	◇
Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten	RUN	Beslut om inriktning för ny organisation finns		◇	◇
Kollektivtrafikens marknadsandelar	RUN	Inte minska		◇	◇
Aktivitet: Utvecklade och samordnade transporter	RUN	Ökning		◇	◇

Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan

1 april 2021 startade persontågstrafiken till Kalix och Haparanda med tre dagliga dubbelturer. Under 2022 är det möjligt att resa till Haparanda med en tidig morgontur, men för att trafiken ska bli riktigt attraktiv finns bl a behov av en senare eftermiddags tur från Haparanda mot Luleå. I dagsläget saknas dock ett fordon för att kunna köra trafiken i de bästa tåglägena åt båda hållen. Arbetet med att utveckla trafiken pågår, och resandet under år 2022 har ökat i jämförelse med år 2021. Regionala kollektivtrafikmyndigheten deltar aktivt i ett projekt som drivs av Bothnian Arc för att etablera en gränsöverskridande persontågstrafik, vilket skulle öka resandet på sträckan Luleå-Haparanda ytterligare.

Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten

Frågan om en ny organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet. Ett mer långsiktigt arbete pågår genom att göra en översyn av förbundsordningen. RKM:s direktionskommission kommer under hösten att utse en processledare för detta arbete.

Kollektivtrafikens marknadsandelar

Enligt den senaste mätningen i Kollektivtrafikbarometern var marknadsandelen för Länstrafiken Norrbotten år 2021 fyra procent vilket är en fortsatt minskning jämfört med föregående år. Resandeminskningen beror på att pandemin pågick under hela år 2021, och innebär att resandemålet inte är uppnått. Under våren 2022 har dock en återhämtning av resandet efter pandemin skett, i nivå med resten av Sverige.

Början av 2022 visar en kraftig ökning av resandet med Norrtåg. Reseökningen bedöms komma såväl från arbetsresor som fritidsresor, och efterfrågan på resande på sträckan Umeå–Luleå har aldrig varit större. I snitt för den sträckan ligger resandet 25 procent högre än 2019 som är toppnoteringarna före pandemin, med 6 344 resor i maj.

Aktivitet: Utvecklade och samordnade transporter

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har i samråd med Region Norrbotten, samtliga kommuner i länet, tillgänglighetsråd, besöksnäringen, företagareföreningar med flera tagit fram ett förslag på ett trafikförsörjningsprogram som anger Norrbottens intention med kollektivtrafiken i länet. Uppdaterat Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Norrbottens län gick i augusti ut på remiss. En samordnad trafik är en viktig förutsättning för att genomföra det föreslagna trafikförsörjningsprogrammet.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	RUN	Bibehåll			

Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet

Konceptet för ungt arrangörskap, KulturCrew, har startat upp i Gällivare, Jokkmokk och Piteå. Utbildningar har genomförts under året och fler utbildningsdagar för alla unga medverkande planeras i samband med Norrbottensmusikens utbudsdag under hösten. KulturCrew är ett samarbetsprojekt mellan Norrbottensmusiken och föreningen Arrangörer i Norr. Satsningen

ska ge barn och unga kompetens, större ansvar och mer inflytande när det gäller kulturarrangemang och kulturaktiviteter i länet.

Kultur för unga är en webbportal som planeras att tas fram och som ska samla kulturutbud för barn och unga, företrädesvis turnerande kulturutbud från regionala och nationella producenter. Portalen ska synliggöra utbud och underlätta för kommuner och andra arrangörer i planering och inköp av kultur för barn och unga. Riksteatern Norrbotten har inlett en förstudie för Kultur för unga, för att ta fram ett digitalt koncept i dialog med två andra län. Konceptet ska under hösten förankras i kommuner och kulturinstitutioner med målet att skapa en styrgrupp. Riksteatern Norrbotten har även fortsatt att arbeta med ett nätverk för kommunernas kultursamordnare, bland annat med fortbildning och gemensam planering.

Projektet Meän Ääni är inne på sitt sista projektår. Projektet innefattar en arrangörsdel där unga filmskapare har mentorer och tillsammans med dem skapar film, filmträffar och mötesplatser. Projektet ska avslutas med en kortfilmsturné som besöker alla kommuner i Tornedalen. Projektet har hittills resulterat i filmföreningar som startat upp lokalt.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Alla medborgare är delaktiga i samhällets utveckling

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Se över regionens arbete med ung delaktighet och inflytande	RUN	Översyn genomförd, förslag framtagna		◇	◇

Regionens arbete med ung delaktighet och inflytande

Region Norrbotten arbetar fortsatt med ung delaktighet genom Länsungdomsrådet (LUR) som i samarbete med Youth up North arrangerar en barnrättsdag under hösten, med temat Barns rätt till delaktighet, inflytande och organisering. Det regionala barnrättsnätverket, ett samarbete mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten och Norrbottens kommuner, erbjuder tjänstepersoner och beslutsfattare i region, kommun och offentlig verksamhet en barnrättsstrategutbildning. Utbildningen hålls digitalt med fyra träffar från oktober till januari.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning	RUN	3		◇	◇
Aktivitet: Genomföra översyn av lärcentran i länet i syfte att säkerställa att de är rustade med ändamålsenlig teknik samt verka för att de erbjuder ett enhetligt utbildningsutbud	RUN	Planering		◇	◇
Aktivitet: Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet	RUN	Framtagen		◇	◇

Kompetensförsörjningsinsatser som genomförs med koppling till länets hållbara omställning

Inom ramen för ERUF-projektet North Sweden Green Deal har en mobilisering påbörjats av kompetensförsörjningsarbetet i samverkan med Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och projektägaren Region Västerbotten.

Dialoger har genomförts med Myndigheten för yrkeshögskolan med anledning av den hållbara samhällsomställningen och de stora behov som finns i länet för anpassade utbildningar. Den 22 maj var regionen inbjuden till möte med ansvarigt statsråd och ansvariga nationella myndigheter. I augusti svarade RUA på MYH:s årliga enkät kring behov av YH utbildningar. I svaret lyfte regionen specifikt fram nya typer av utbildningar inom de kulturella och kreativa näringarna samt en ledarskapsutbildning inom hållbarhet. Detta som ett led i att stärka kommunerna i deras arbete med attraktivitet, gestaltade livsmiljöer och diversifierad arbetsmarknad. Från september är RUA med i en nytillsatt arbetsgrupp med MYH för att stärka regionernas inflytande och myndighetens kompetens kring regionernas behov på arbetsmarknaden, vad gäller YH-utbildningar. Arbetsgruppen kommer att arbeta under 2022/23.

I september trädde en ny lag i kraft där regionernas ansvar gått från bör- till ska-krav. Dey innebär att regionen framöver får ett ansvar att samordna och ge en helhetsbild av gymnasieutbildningarna. Värt att notera är att flertalet av landets regioner har ett kommunförbund inom sin region och då faller sig ska-krav mer naturligt. Direktivet har inte tagit hänsyn till regionerna där kommunförbunden ligger utanför organisationen.

Översyn av lärcentran i länet

LINN2022 är ett samverkansprojekt finansierat av Skolverket som är inne på sitt tredje år, med syfte att utveckla lärcentrum i de 29 nordligaste kommu-

nera i Norrbotten och Västerbotten. Att skapa förutsättningar för likvärdig tillgång och möjlighet till utbildning och fortbildning, oavsett var man bor, är ett av målen med projektet.

De gemensamma aktiviteterna i projektet vänder sig till både lärare, rektorer, studie- och yrkesvägledare och projektledare som jobbar i verksamheterna. Projektet anordnar temadagar och temaveckor, dialogmöten med information och erfarenhetsutbyte, digitala och fysiska konferenser samt utbildningstillfällen. Projektet skapar förutsättningar för utbildning av språkombud inom vård- och omsorg och finansierar driften av de båda sajterna Studera i Norrbotten och Studera i Västerbotten.

I projektet North Sweden Green Deal är Arjeplogs pilotkommun för lärcentrum som multifunktionell mötesplats. Målet med insatsen är att, utifrån lokala behov, utforska hur lärcentrum kan vara ett nav i Arjeplogs kompetensförsörjningsarbete. Målet med att utforska lärcentrum som lokalt nav för kompetensförsörjning är att hitta bättre vägar mellan individ och arbetsmarknad med kommunal vuxenutbildning och lokalt näringsliv som de viktigaste aktörerna. Kunskapen ska spridas.

Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet

Det regionala kompetensrådet - håller ihop arbetet med länets kompetensförsörjning med speciellt fokus på den hållbara samhällsomställningen. Dess medlemmar omfattar offentliga och privata aktörer som representerar kust- och inland likväl som norr och söder i regionen.

Rådet utgör en referensgrupp för ERUF-projektet The North Sweden Green Deal för arbetspaketet kompetens.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Stärka nationella minoriteterna och urfolks språk genom språkrevitalisering

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Utveckla polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på flera språk	RUN	4			

Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk

Arbetet med att etablera Polarbibblo som nationellt centrum för barns berättelser och skapande på fler språk har fortsatt med två rekryteringar vilka finansieras med förstärkningen av statliga medel via kultursamverkansmodellen. Dialoger med intressenter och representanter för språken har genomförts inom uppdraget att utreda Polarbibblo som ett resursbibliotek för de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Ett förnyat uppdrag inväntas från Kungliga biblioteket. Förstudien om Polarbibblo på finska och romani chib genomförs under hösten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förtroende för och kunskap om verksamheten

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på patientnämndens sida på norrbotten.se	PN	Öka 5%	Minskat 5 %	▲	↓
Andel patienter som är nöjda med verksamheternas svar	PN	70 %	16 % Nöjda 74 % Inte nöjda 10 % svarar inte	▲	↓
Andel patienter som är nöjda med patientnämndens handläggning	PN	70 %	79 % Nöjda 16 % inte nöjda 5 % svarar inte	■	↑
Andel patienter som gör anmälan på annat språk	PN	Öka		◇	◇

Ärenden som inkommer och handläggs av patientnämnden utgör grunden för patientnämndens arbete och en förutsättning för detta är att nämnden och dess uppdrag är känt bland medborgarna. Genom att arbeta aktivt med informationsinsatser både mot allmänheten och mot vårdpersonalen ökar kännedomen om det arbete som nämnden bedriver och det stöd som kan erbjudas. Målet att antalet besök på patientnämndens hemsida norrbotten.se ska öka med minst 5 procent har inte uppnåtts. Under tertial 2 år 2022 har antalet besök minskat med fem procent. Från 611 besök tertial 2 2021 till 580 besök tertial 2 2022. Kansliet/nämnden är frågande om detta är ett relevant och ändamålsenligt mål för verksamheten. Målet andel patienter som är nöjda med verksamhetens svar och patientnämndens handläggning har följts upp under tertial 1 2022 genom att en enkätundersökning har genomförts under mars månad. Resultatet av undersökningen kommer att redovisas vid kansliets planerade informationsmöten med divisionernas klinikledning inom Region Norrbotten. Under tertial 2 2022 har ingen ny enkätundersökning upprättats, utan kansliet föreslår nämnden att besluta om att kansliet skall få i uppdrag att upprätta en ny mer kvalitativ enkätundersökning.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
God, nära och samordnad vård (RS, PN)	●	Förflyttning mot öppna vårdformer (RS)
		Den nära vården utformas med primärvården som nav (RS)
		Ett hälsofrämjande och personcentrerat förhållningssätt där patientens kraft tas tillvara (RS)
		En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov (RS)
		Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap (RS)
		En hållbar verksamhet med hög säkerhet (RS)
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan (RUN)	●	Struktur för samverkan med andra aktörer (RUN)
		Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program (RUN)
		Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet (RUN)

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Inom området förflyttning mot öppnare vårdformer nås inte målvärdet att 40 procent av besöken ska vara digitala. Andelen patienter som är 80 år och äldre på akutmottagningarna når inte heller målet. När det gäller området ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner, har en förbättring skett av andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet, samtidigt som en försämring skett av andelen som har en fast vårdkontakt.

Inom området en samordnad vård utifrån individens behov nås heller inte alla mål. Målet om en dokumenterad behandlingsstrategi vid palliativ vård uppnås inte men har förbättrats något jämfört med föregående tertiäl.

Regionen når målet att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept men når inte målet när det gäller andelen som fått en läkemedelsberättelse. När det gäller området en hållbar verksamhet med hög säkerhet uppnås inte målen för andra tertiälerna. De vanligaste vårdskadorna är brister i vård och behand-

ling, suicid samt fallskador i samband med vård och behandling. Fallskador är en av de vanligaste orsakerna till en lex Maria i Norrbotten. Utbildningsinsatser har genomförts för att förbättra det systematiska patientsäkerhetsarbetet.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Vid årets slut bedöms strategiska målet vara delvis uppfyllt. Alla styrmått följs inte upp under perioden men arbete med övriga delar under detta målområde pågår och följs upp vid årets slut. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Den utökade ramen om 6,5 miljoner till verksamheten kommer innebära nyanställningarna vilket ämnar till att förstärka arbetet med att stödja den regionala utvecklingen hos länets privata och offentliga aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps.

God, nära och samordnad vård

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förflyttning mot öppna vårdformer

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	RS	40 % digitala besök	K: 16% M: 13%		
Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom hjärtsvikt, astma, KOL eller diabetes	RS	Minska	Nytt mått. Ingångsvärde saknas		

Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök

Telefonkontakter utgör största delen av de digitala vårdbesöken. Antalet licenser för videobesök (återbesök) har utökats i slutet av 2021 och början av 2022. När fler användare kommer till kommer troligen antalet digitala besök att öka.

Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom hjärtsvikt, astma, KOL eller diabetes

Ett nytt mål för 2022 är att arbeta för en förflyttning från slutna till öppna vårdformer för vissa kroniska sjukdomar. Med en förbättrad öppenvård så

ska behovet av slutenvård minska. Aktiviteter för att förbättra vården kan vara digitala lösningar för behandling samt att återuppta gruppaktiviteter/utbildningar för de berörda patientgrupperna.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Den nära vården utformas med primärvården som nav

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Besök 80 år och äldre på akutmottagning	RS	Minska	Kvinnor 19 % Män 15 %		
Nettokostnadsandel regioners primärvård (exkl. läkemedel inom förmänen) av samtlig hälso- och sjukvård i regionerna	RS	Öka			
Andel utfärdade specialistbevis i allmänmedicin av totalt utfärdade specialistbevis	RS	Öka			

Besök 80 år och äldre på akutmottagning

Som ett led i att förflytta vården närmare patienten vill divisionerna minska antalet patienter 80+ på akutmottagningar. Under pandemin infördes många nya arbetssätt, exempelvis att ambulans och hemtjänst kontaktar läkare i primärvården för en första bedömning, vilket bidrar till minskade antal besök till akutmottagning.

Under första halvåret 2022 rapporterar Länssjukvård 1 att antalet besök på akutmottagning bland 80 år och äldre uppgick till 20 procent bland kvinnor och 15 procent bland män. Länssjukvård 2 rapporterar att antalet besök på akutmottagning bland 80 år och äldre uppgick till 16 procent bland kvinnor och 12 procent bland män.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ett hälsofrämjande och personcentrerat förhållningssätt där patientens kraft tas till vara

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måloppfyllelse	Utveckling
Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet	RS	80 %	75 %		↑
Antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation	PN	Minska	31 anmälningar, minskning med 31		↑
Anmälare får svar från vården inom sex veckor	PN	70 %	52 %		↓
Andel ärenden inkomna via 1177 – vårdguidens e-tjänster	PN	Öka	69 %		↑
Antal fördjupade analysrapporter	PN	3	2 rapporter		↑
Antal deltagare vid stödpersonutbildningar	PN	Öka	15 deltagare		↑
Andel patienter som får stödperson förordnad inom fem dagar	PN	Öka			

Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet

Andel Samordnad individuell plan, SIP, där den enskilde deltagit i samordningsmötet uppgår till 75 procent efter andra tertialen. Detta är någon procentenhet högre än ingångsvärdet men når inte årets mål om 80 procent. 73 procent av patienterna med SIP har en fast vårdkontakt. Ingångsvärdet var 78 procent och det är fortfarande osäkert om målet om ökad andel uppnås i år.

Patientnämnden

Antalet ärenden till patientnämnden som handlade om kommunikation är 31 till antalet tertial 2 2022 jämfört med 62 anmälningar tertial 2 2021. Målet om en minskning av antalet anmälningar till patientnämnden inom kommunikation har därför inte uppnåtts. Nämnden är frågande till om detta är ett mätbart mål utifrån ett kvalitativt perspektiv för patientnämnden, då patientnämnden inte kan påverka verksamhetens kommunikation med patienter.

70 procent av de som gör anmälan till patientnämnden skall få svar från patientnämnden inom sex veckor. Under tertial 2 2022 har 52 procent av anmä-

larna fått svar inom sex veckor. Under tertial 2 2021 fick 55 procent av anmälarna fått svar. Detta medför en ökad svarsfrekvens på 3procentenheter.

Andelen inkomna ärenden via 1177 vårdguiden uppgår till 69 procent under tertial 2 2022. Under tertial 2 föregående år uppgick anmälningarna till 55 procent av totala antalet ärenden. Det är en ökning med 14 procentenheter av totala antalet ärenden.

Två av tre analysrapporter har genomförts, Analys av klagomål som avseende barn under våren 2022 ochrapport akut omhändertagande 2018–2021. Den tredje analysrapporten med inriktning på kvinnohälsa och kvinnosjukvård för åren 2019–2021 kommer att genomföras under vintern 2022 och presenteras i december 2022

Målet att öka antalet deltagare i stödpersonutbildningarna har varit svårt att uppnå. En stödpersonutbildning har genomförts under tertial 2, den 19 maj. Denna utbildningsdag flyttades fram från april månad pga. vakanta tjänster. För att främja stödpersonernas deltagande till dessa utbildningsdagar har nämnden genom regionfullmäktige beslutat att stödpersoner skall erhålla ersättning vid deltagande på vid de planerade utbildningsdagarna under året. Detta skall effektueras under 2022.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%) inkl. privata hälsocentraler	RS	70 %	Kvinnor: 27 % Män: 40 %	▲	↓
Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vårdtillfällen i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	RS	7 %	Uppgift saknas	◇	◇
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	RS	Kvinnor: 16,0% Män: 17,2%	Kvinnor: 17 % Män: 17 %	■	→
Andel av patienter med SIP som har en fast vårdkontakt	RS	Öka	73 %	▲	↓

Palliativ vård

Målet är att 70 procent av patienter med palliativ diagnos ska ha en dokumenterad behandlingsstrategi. Länssjukvård 1 rapporterar att 45 procent bland kvinnor och 52 procent bland män har en dokumenterad behandlingsstrategi under första halvåret 2022. Länssjukvård 2 rapporterar 46 procent under första tertialen och 40 procent under andra tertialen utan uppdelning på kön. Målet om 70 procent nås alltså inte. Under våren hölls en utbildning i syfte att öka kunskapen om rätt sökord i journalsystemet med förhoppningen om att andelen ska öka. Då dokumentationen inte sker strukturerat fullt ut är det svårt att veta det faktiska antalet patienter med behandlingsplan.

Utskrivningsklara patienter

Målet för 2022 är 7 procent. Länssjukvård 1 rapporterar att andelen vårdtillfällen där patienter ligger kvar mer än ett dygn efter att de är utskrivningsklara ligger på cirka 20 procent hittills i år. Länssjukvård 2 rapporterar andelen till 11 procent. När patienter som är i behov av insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård blir utskrivningsklara skickas meddelande till kommun och primärvård. Kommunen har därefter tre dagar på sig att ordna patientens hemgång innan betalningsansvar inträder. Det divisionerna själva kan göra för att förbättra resultaten är exempelvis att göra en plan för patienten när hen läggs in, arbeta med hela teamet tidigt i processen, skilja mellan medicinskt färdigbehandlad och utskrivningsklar, samt förbättra överrapporteringen till hälsocentralerna så att de kan överta det medicinska ansvaret.

Oplanerade återinskrivningar för åldersgruppen 65+

Målet för 2022 är 16 procent för kvinnor och 17,2 procent för män. Länssjukvård 2 rapporterar att de oplanerade återinskrivningarna för kvinnor har minskat mer än för män, men under andra tertialen står männen för en något större minskning vilket medför att skillnaden mellan könen nu är utjämnad och båda könen har en återinskrivningsgrad på cirka 16,5 procent. Länssjukvård 1 rapporterar att återinskrivningsgraden för kvinnor och män totalt ligger på drygt 17,5 procent.

Samordnad individuell plan

Andel SIP där den enskilde deltagit i samordningsmötet uppgår till 75 procent efter andra tertialen. Detta är någon procentenhet högre än ingångsvärdet men når inte årets mål om 80 procent.

73 procent av patienterna med SIP har en fast vårdkontakt. Ingångsvärdet var 78 procent och det är fortfarande osäkert om målet om ökad andel uppnås i år.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel införda personcenterade och sammanhållna nationellt definierade vårdförlopp regionalt/nationellt	RS	6/25			
Antal genomförda gapanalyser av personcenterade och sammanhållna vårdförlopp	RS	14			
Antibiotikarecept per tusen invånare och år	RS	250 st	239 st		

Antibiotikaanvändning

En rationell antibiotikaanvändning förebygger tillväxt och spridning av antibiotikaresistenta bakterier och stärker därigenom patientsäkerheten. Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under perioden juli 2021 till och med juni 2022 är antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen 239 per tusen invånare och år. Det är en ökning med 12 procent jämfört med samma period året innan. Region Norrbotten uppnådde målet redan under 2020 och fortsätter trots ökningen alltså att ligga på en låg nivå. Samma tendens ses även i alla andra regioner under perioden.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En hållbar verksamhet med hög säkerhet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andelen vårdskador, sluten somatisk vård	RS	Under 6,5 %	6,6 %		
Antal vårdrelaterade fallskador hos äldre	RS	Minska med 50% jämfört med 2020	Kvinnor: 63 Män: 76 Totalt: 139		
Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre, med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	RS	80%	Kvinnor: 72% Män: 74%		

Vårdskador

Patientsäkerhet handlar om att patienter inte ska skadas i samband med hälso- och sjukvårdande åtgärder. Avgörande är vårdens förmåga att tidigt upptäcka risker samt förebygga och mildra förekomsten av vårdskador.

Med vårdskada avses när en patient drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården.

Uppföljning av vårdskador sker via;

- journalgranskning med granskningsmetoden ”markörbaserad journalgranskning”
- mätningar/uppföljningar av vanligt förekommande vårdskadeområden, till exempel trycksår och vårdrelaterade infektioner
- registrerade avvikelser

Under 2021 har 632 vårdtillfällen inom slutenvård somatisk vård granskats enligt metoden markörbaserad journalgranskning. Granskarna letar efter markörer som kan indikera vårdskada och tillsammans med chefläkare bedöms undvikbarheten. Resultatet av journalgranskningen för 2021 visar att andelen vårdskador ligger på 6,6 procent vilket är i nivå med 2020 års resultat på 6,7 procent. Den vanligaste vårdskadan är vårdrelaterade infektioner (VRI) följt av trycksår och fall. I resultatet ses inte några större skillnader mellan könen, möjligen ses en något större andel fallskador bland männen.

I regionens avvikelshanteringssystem Synergi finns 1 083 vårdskador registrerade vilket är något färre jämfört med samma period 2021. 69 procent av vårdskadorna var lindriga men medförde obehag, 27 procent var behandlingskrävande men gav inga bestående men, 4 procent gav bestående men eller ledde till dödsfall. Andel kvinnor som drabbades av vårdskada låg på 54 procent och andelen män var 46 procent. Av de allvarigare vårdskadorna var 17 föremål för en anmälan enligt lex Maria. De vanligaste vårdskadorna var brister i vård och behandling, suicid samt fallskador i samband med vård och behandling.

Fallskada i samband med vård

I regionens avvikelshanteringssystem är 264 fallhändelser registrerade från januari till sista augusti 2022. 139 patienter har skadats på grund av fall inom sjukvården. Av dessa 139 patienter var 63 kvinnor och 76 män. Två fallskador är föremål för lex Maria anmälan 2022. Under hela 2021 var det 12 fallhändelser som lex Maria anmäldes. Fallskada är en av de vanligaste orsakerna till en lex Maria i Norrbotten. De vanligaste vårdskadorna vid fall är höft- och lårbensfrakturer samt skall- och nackskador.

Pågående förbättringar

För att minska antalet vårdskador i vården måste vården arbeta proaktivt och riskmedvetet. Grundläggande förutsättningar för detta är en engagerad och

tydlig ledning, god säkerhetskultur samt hög nivå av kunskap och kompetens. Patienter och närstående ska inkluderas som aktiv part i förbättringsarbetet..

Under första halvåret av 2022 har regionen arbetat med att stärka det systematiska patientsäkerhetsarbetet i den nya organisationen, främst genom utbildning av chefer och ledare. Tonvikten har legat på effektiva och högkvalitativa utredningar av allvarliga händelser i vården. Den handlingsplan som är framtagen har börjat implementeras och förväntas vara ett stöd för verksamheterna i patientsäkerhetsarbetet.

Läkemedelsberättelser

Riktlinjerna för läkemedelsberättelse omfattar patienter 75 år eller äldre som är ordinerade minst fem läkemedel. Vid utskrivning från slutenvård ska patienten delges en fullständig och korrekt läkemedelslista med en läkemedelsberättelse. Den ska beskriva syfte och mål med läkemedelsbehandlingen, eventuella ordinationsändringar och vad patienten kan förvänta sig för resultat.

Vid dokumentation i journalsystemet ska läkemedelsberättelsen kopplas till ett sökord. Under perioden september 2021 till och med augusti 2022 utgjorde antal patienter med sökbar läkemedelsberättelse 72 procent av målgruppen för kvinnor och 74 procent av målgruppen för män. Det är en ökning med 2 procentenheter för kvinnor och 2 procentenheter för män jämfört med samma period året innan. Målet för 2022 höjdes från 70 procent till att 80 procent ska ha fått en läkemedelsberättelse vid utskrivning. Trenden andra tertialen i år är en ökning jämfört med första tertialen.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

FRAMGÅNGSFAKTOR: Struktur för samverkan med andra aktörer

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år	RUN	1		◇	◇
En kulturkonferens genomförs årligen	RUN	1		◇	◇
Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (t ex samverkansavtal)	RUN	Minst en satsning per kommun		◇	◇

RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år

Den årliga RUS-konferensen Utveckla Norrbotten har skjutits fram under 2020–2022 på grund av pandemin. Den kommer att genomföras under början av 2023.

En kulturkonferens genomförs årligen

Den 25 maj genomfördes konferensen Livet mellan husen kopplat till gestaltade livsmiljöer av Region Norrbotten och Bodens kommun. Den utforskade hur arkitektur, form, design, konst och kulturarv ska få en tydligare roll i samhällsbygget utifrån den utveckling som pågår i Norrbotten. Konferensen hade 100-talet deltagare och kommer att få en uppföljande konferens 2023. Inom samverkan Kultur i Norr kopplat till norrlänens gemensamma kulturpositionsrapport genomförs en digital kulturkonferens den 24 oktober under rubriken Kulturting Norr 2022: Tillgång. Hållbarhet. Delaktighet. Hur utvecklar vi möjligheterna att skapa, sprida, ta del av och utveckla kultur som navet för hållbar samhällsutveckling. Målgrupp för dagen är kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och förtroendevalda.

Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommunerna inom våra områden

Inom ERUF-projektet North Sweden Green deal planeras insatser i samverkan med kommunerna i Norrbotten i samband med industrins stora investeringar. Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun har avsatta samverkansbudgetar för fysisk planering och energi. Alla kommuner i länet får del av insatser som har koppling till arbetspaketet attraktion, kompetensförsörjning, fysisk planering och energi.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan	RUN	2 planer			
Uppföljning av finansieringsstrategin	RUN	Översyn			
Uppföljning av RUS-indikatorer	RUN	Uppföljning			
Uppföljning av Smart specialiseringsstrategi	RUN	En uppföljning och analys			

Framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan

Region Norrbotten har under våren 2022 fortsatt arbetet med dialoger och samråd med syftet att samla in underlag till ny kulturplan. Dialogerna har utgått från frågeställningar om områden som behöver prioriteras, om regional och interkommunal samverkan samt om den regionala kulturplanens funktion. Enskilda dialoger har genomförts med samtliga 14 kommuner. Dialogmöten har också hållits med de enskilda konstarna där professionella kulturskapare har deltagit. Särskilda samråd har hållits med representanter för KLYS, civilsamhället, länsungdomsrådet, folkbildningen, Länsstyrelsen, museerna samt nationella minoriteter och urfolket samerna. Totalt 30 dialoger och samråd har genomförts i arbetet med ny kulturplan. Det som framkommit i dialogerna har sammanställts, bearbetats och lyfts i kulturberedning samt återförts till kommunerna. Med detta som grund har kulturplanen formats med innehåll och mål.

Utkast till Kulturplan för Norrbotten 2023–2026 hade remisstid 5/5 – 17/6 2022. 40 remissinspel inkom från olika aktörer som kommuner, bransch- och intresseorganisationer, centrubildningar, institutioner, partier, föreningar samt enskilda personer och professionella kulturskapare. Remissinspelen har analyserats och tagits i beaktande i planen. Ett förslag till Kulturplan för Norrbotten 2023–2026 har tagits fram och beslutas på regionala utvecklingsnämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktiges möten i september och oktober 2022.

I arbetet med ny regional biblioteksplan har Regionbibliotek Norrbotten haft enskilda intervjuer samt gruppdialoger med biblioteksansvariga i kommunerna om prioriterade insatser för folkbibliotekens utveckling. Norrbottens museum och Enheten för forskning och utbildning har arbetat med underlag för museets bibliotek respektive Medicinska e-biblioteket. Förslag till regional biblioteksplan lämnas till Regionala utvecklingsnämnden i november.

Uppföljning av finansieringsstrategin

Översyn av finansieringsstrategin påbörjas under senare delen av 2022.

Uppföljning av RUS-indikatorer

Den regionala utvecklingsstrategin planeras revideras under nästa mandatperiod, och beräknas startas någon gång vid årsskiftet 2022/2023. Befintliga indikatorer ses över, och även behov av nya indikatorer, bland annat för att kunna mäta och följa upp insatser för attraktivitet och hållbar utveckling. Revideringen av den regionala utvecklingsstrategin ska även utgå från Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030.

Covid-19 pandemin har haft en stor inverkan på utvecklingsinsatserna inom kultur, näringsliv och samhällsplanering. Arbetet har fokuserats på att ställa om utifrån rådande omständigheter med inställda och framflyttade aktiviteter och med nya arbetssätt och lösningar. Hur pandemin påverkat verksamheternas möjlighet att nå långsiktiga mål och att arbeta i linje med den regionala

utvecklingsstrategins förslag till åtgärder har därför varit svårbedömt. Under hösten beräknas aktiviteter kunna återstartas och vissa framskjutna insatser kommer kunna genomföras.

En av de största utmaningarna är att vända befolkningsutvecklingen i Norrbotten. En livskraftig region är en av målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin. Indikatoren för att nå målet är att vi ska vara 260 000 invånare år 2030. Med de kommande industrietableringarna i länet finns starka skäl för en bättre befolkningsutveckling än SCB prognostiserar. Region Norrbotten har tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten, Arbetsförmedlingen och Norrbottens kommuner därför beställt statistiska scenariobeskrivningar utifrån kommunernas egna planeringsmål samt den av Regeringen utsedda särskilda samordnarens bedömning. Materialet kommer att presenteras vid Kommun- och regionrådsgruppens möte den 21/9. Förändringstrycket kring grön omställning utmanar regionalt och lokalt policyarbete så väl som kommuners strategiska planeringsarbete.

Nya krav ställs på helhetssyn, samverkansprocesser, balanserade avvägningar och prioriteringar. Av stor vikt är inte minst ett integrerat perspektiv på hållbarhet (ekologiskt, socialt och ekonomiskt) i planeringsprocesser kring näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och infrastruktur.

Detta bör beaktas vid revideringen av den Regionala utvecklingsstrategin och indikatorer som på ett tydligt sätt följer utvecklingen behöver tas fram. En beskrivning och analys de territoriella förutsättningarna i olika delar av regionen som kan ligga till grund för det arbetet har påbörjats

Länstransportplanen 2022–2033

Processen för att ta fram en länstransportplan för perioden 2022–2030 har pågått sedan 2020 och under perioden 15 december 2021–28 februari 2022 har ett remissförslag funnit tillgängligt för synpunkter. Med utgångspunkt i inkomna synpunkter har ett planförslag tagits fram och antagits i regionala utvecklingsnämnden inför redovisning till Infrastrukturdepartementet 30 april 2022. I juni beslutade regeringen om nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033 och därmed även slutgiltigt beslut om ekonomiska ramar för länstransportplanen. Länstransportplanen fastställs i regionfullmäktig under hösten.

Utveckling av Smart specialiseringsstrategi

Region Norrbotten fortsätter arbetet med att implementera Smart specialiseringsstrategin genom klusterarbetet som Region Norrbotten driver i samverkan med utvecklingsaktörer i Norrbotten genom ERUF-projektet LOKET. Trots att projektet kom igång sent på grund av pandemin så går projektet framåt och tack vare digitala träffar har projektet kunnat hämta igen tiden som missades vid projektstart. För att nå delmålet ”Ökad kunskap hos klusterledare” har gruppen träffats kontinuerligt och där relevanta ämnen avhandlats som exempelvis ”Att lyckas leda i samverkan”. I klusterarbetet har en studie gjorts över hur klustren fungerar i Norrbotten. En viktig del är att

öka förståelsen över hur samspelet fungerar mellan aktörer inom klustren och att identifiera hur detta samspel påverkar företagens möjlighet att utvecklas.

Regionen har gått med i Sevilla plattformen (S3 plattformar). Regionens engagemang bygger på två delar där den ena är att plattformen ska samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering och utveckla verktyg samt arrangera årliga konferenser för beslutsfattare. Den andra delen är att öppna möjligheter för regionens aktörer att delta och kunna få tillgång till finansiering från exempelvis forskningsprogrammet Horisont Europa. Smart specialisering är centralt inom EU:s sammanhållningspolitik och alla medlemsstater ska ha en Smart specialiseringsstrategi för att kunna använda sig av EU:s regionalfondsmedel samt för Interreg programmen. Plattformen erbjuder vägledning för beslutsfattare om hur innovationsstrategier bäst utvecklas och implementeras, samt ger information om andra relevanta EU-projekt och webbverktyg rörande innovation, forskning och företagande. Region Norrbotten har gått med i fyra S3 plattformar; S3 Partnership on Space (rymd), Wireles ICT (digitalisering), NECSTouRs (besöksnäring) och Hydrogen Valleys (vätgas).

FRAMGÅNGSFAKTOR: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll	RUN	Översynen är genomförd, åtgärder är vidtagna			
Aktivitet: Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas	RUN	Anvisningarna är framtagna och används			

Översyn av processen för kulturstöd

En översyn av arbetet med kulturenhetens olika stöd har påbörjats. Vissa åtgärder har redan vidtagits och arbete med fler åtgärder planeras att genomföras under hösten 2022.

Under våren har en revidering gjorts av riktlinjer och villkor kopplat till stöd inom kultur- och fritidsområdet. Ansökning och ärendehantering av verksamhetsstöd har införlivas i ansökningssystemet Min ansökan/Nyps vilket ska förenkla arbetet med uppföljning, bidra till ökad spårbarhet, minska personberoende samt minska administration och arbetsmoment i hanteringen av verksamhetsstöd. Från och med årets ansökan har möjlighet till flerårigt verksamhetsstöd införts

En översyn har gjorts rörande behov av resurser kopplat till arbetet med hantering av samtliga kulturstöd, från ansökan till slutredovisning inklusive kontroller. Översynen har legat till grund för resurstillsättning. Hösten 2022 ska en plan tas fram för arbetet med uppföljning av kulturenhetens samtliga stöd. Dessutom planeras ett arbete med att ta fram nya rutiner för handläggning och uppföljning av stöd i systemet Min ansökan/Nyps. För ansökan och slutredovisning av kulturstöd som inte finns i Min ansökan/Nyps har webbformulär tagits fram. Formulären ska tillämpas i samband med lanseringen av en ny webbplats, under hösten.

Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas

Anvisningarna för projektstöd har tidigare reviderats med förändringslogik och stöd för hållbarhetsäkring. Detta har kompletterats med uppdatering av beredningsmötenas föredragningsmall gällande hållbarhet samt uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin. Ett verktyg som ska vara stöd för projektsökande i hållbarhet är under framtagande.

Anvisningarna för handläggning av de regionala företagsstöden är under revidering i syfte att göra företagsstöden mer hållbara och hållbarhetsintegrera bedömningsprocesserna. Revideringen genomförs inom ramen för projektet Vägar till hållbar regional utveckling och synkroniseras med Tillväxtverkets nationella uppdrag med hållbara företagsstöd samt med Norrbottens regionalfondsprojekt Develoop, där trettio företag deltar i framtagningsprocessen av ett hållbarhetsverktyg med fokus på jämställdhet.

Medarbetare

Perspektivet Medarbetare visar hur Region Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara medarbetarnas resurser och låter dem växa och utvecklas tillsammans i arbetet. Skapar förutsättningar och stöd för chefer att framgångsrikt leda verksamhet och medarbetare genom ett hållbart ledarskap.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbar kompetensförsörjning (RS)		Tillgänglig och rätt använd kompetens (RS)
		Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse (RS)
		Hållbar arbetsmiljö (RS)
		Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap (RS)

Hållbar kompetensförsörjning

Vid årets slut bedöms det strategiska måttet delvis vara uppfyllt.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med augusti 2022 är 3,7 procent lägre jämfört med samma period 2021. Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft motsvarar en ökning på 39 procent jämfört med samma period föregående år. Detta beror på en minskning av antalet anställda vilket innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal.

Minskningen bland sjukvårdspersonal beror även till viss del på att antalet visstidsanställda i verksamheten har minskat i samband med att pandemibemanningen har avvecklats. Extratiden har totalt ökat 7,6 procent jämfört med samma period föregående år. Snittet för overtiden har ökat mest med 21,2 procent, medan fyllnadstiden har en marginell ökning. Ökningen beror till stor del på brist på personal. Arbete under jour och beredskap för egen personal har minskat i snitt med 11,1 procent under innevarande år.

Regionens sjukfrånvaro till och med augusti månad är 6,9 procent. Det är en höjning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år.. Den korta frånvaron har ökat med 0,3 procentenheter och långtidsfrånvaron har ökat med 0,5 procentenheter. När det gäller långtidsfrånvaron är det framför allt den vid fler än 91 dagars sjukskrivning som ökat mest.

Efter några års uppehåll har regionen startat totalt fyra ledarskapsutbildningar. Utbildningen *Praktiskt ledarskap för enhetschefer* riktar sig till nya i rollen som chef medan utbildningen *Chefer som leder chefer* riktar sig till chefer med egna ledningsgrupper.

Hållbar kompetensförsörjning

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgänglig och rätt använd kompetens

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad ¹	RS	Minska	10%	▲	↓
Andel uppdaterade kompetensförsörjningsplaner	RS	95 %		◇	◇
Attraktiv arbetsgivare, ambassadörer, delaktighet i hållbart medarbetar-engagemang	RS	Öka		◇	◇

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med augusti 2022 är 3,7 procent lägre jämfört med samma period 2021. Detta beror på en minskning av antalet anställda. Minskningen bland sjukvårdspersonal beror till viss del på att antalet visstidsanställda i verksamheten har minskat i samband med att pandemibemanningen har avvecklats. Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft motsvarar en ökning med 36 årsarbetare eller 39 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror till stor del på brist på egen personal vilket innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal.

Behovet av inhyrd personal har ökat i hela Sverige och därför blir tillgången på inhyrd personal lägre totalt sett under första delen av innevarande år. Från 2018 till slutet av 2021 infördes ett stopp där inte grundutbildade sjuksköterskor hyrdes in. Kostnaderna för sjuksköterskor har ökat betydligt det senaste året som en följd av att stoppet hävts.

Regionen får svar på de avrop som görs, men inom de flesta områdena är behovet större än antalet svar. Detta gäller till exempel läkare inom primärvården, ögonläkare samt sjuksköterskor inom de flesta områden.

Det har skett en ökning av antalet inhyrda i somatisk vård och primärvård, där det främsta behovet är av läkare och sjuksköterskor. Antalet inhyrda läkare inom psykiatri har minskat. Det beror på att verksamheterna har gjort en satsning på ST-läkare i Sunderbyn, något som resulterat i färdiga specialister. Behovet av inhyrda sjuksköterskor har ökat inom psykiatri.

¹ Inhyrd personal/kostnad egen personal enligt definition i nationell uppföljning

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal chefer som genomgått utbildning i att leda i omställning, förändringsledning och chefer som leder chefer	RS	Efter behov		◇	◇
Ledarskap/medarbetarskap (MAU)	RS	Förbättrat värde		◇	◇

Regionen har kunnat starta totalt fyra ledarskapsutbildningar, efter år av uppehåll. Två ledarskapsutbildningar slutfördes i augusti. Två nya startade i augusti medan ytterligare en utbildning är planerad att påbörjas under hösten. Utbildningen *Praktiskt ledarskap för enhetschefer* riktar sig till nya i rollen som chef medan utbildningen *Chefer som leder chefer* riktar sig till chefer med egna ledningsgrupper. En gemensam e-introduktionsutbildning för nyanställda semestervikarier inom vården har tagits fram och använts under sommaren.

En ny befattning har införts, *specialistundersköterska*. Regionen har infört befattningen specialistundersköterska som ett led i att möta de kompetensbehov som finns i vården. Specialistundersköterskan höjer kompetensnivån inom vård- och omsorg och har genomfört en yrkeshögskoleutbildning som påbyggnad till grundutbildning.

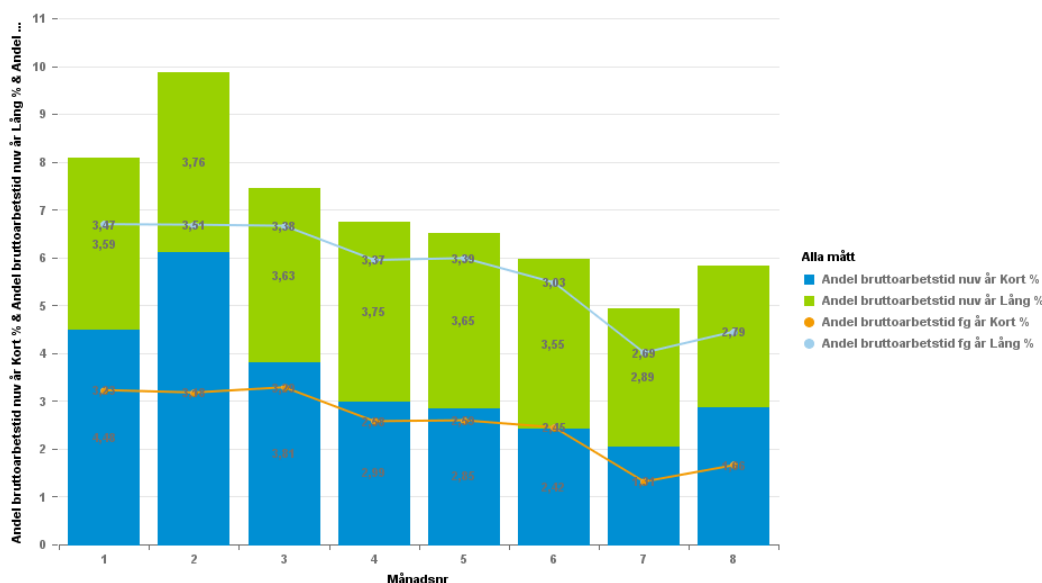
Regionen har fattat beslut om ny, högre ersättning för studier som gäller från augusti. Detta innebär en ersättningsnivå på 25 000 kronor per månad vid heltidsstudier för sjuksköterskor som utbildar sig till specialistsjuksköterska. Vidare innebär det 20 000 kronor per månad vid heltidsstudier för undersköterskor eller skötare som utbildar sig till specialistundersköterska.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Hållbar arbetsmiljö

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Sjukfrånvaro	RS	Minska	Totalt: 6,9% varav lång 50,3% och kort 49,7% Kvinnor: 7,5% Män: 4,5%	▲	↓
Antal främjande och förebyggande insatser från Företagshälso	RS	Öka jämfört med 2021–12	72%	■	↑

Sjukfrånvaron i Region Norrbotten till och med augusti månad är 6,9 procent. Det är en höjning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Den korta frånvaron har ökat med 0,3 procentenheter och långtidsfrånvaron har ökat med 0,5 procentenheter. När det gäller långtidsfrånvaron är det framför allt fler än 91 dagars sjukskrivning som ökar mest.

Nuvarande År 2022 & Föregående År 2021

Kvinnors totala sjukfrånvaro är fortsatt högre än männens, 7,51 procent jämfört med 4,49 procent. Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat, kvinnors sjukfrånvaro har ökat 1,22 procentenheter sedan samma period föregående år, medan männens sjukfrånvaro ökat 0,91 procentenheter. Samverkan med Försäkringskassan visar att 316 kvinnor och 41 män är långtidsfrånvarande i september månad. För kvinnor är psykisk ohälsa vanligast (104 personer), följt av övriga diagnoser (78 personer) samt problem med rörelseorganen (59 personer). För männen är psykisk ohälsa vanligast (12 personer) liksom övriga diagnoser (12 personer) följt av problem med rörelseorganen (8 personer).

Under januari till och med augusti är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 72 procent av antalet utförda timmar. Detta är en ökning med 8 procentenheter jämfört med samma period 2021. De största förändringarna jämfört med samma period 2021 är att coviduppdragen under innevarande år minskat jämfört med 2021. Dessa utgjorde då nio procent av Företagshälsans uppdrag. Rehabiliteringsuppdragen har minskat från 21 procent samma period föregående år till 13 procent av uppdragen 2022. De uppdrag som ökat mest i efterfrågan är uppdrag inom organisatorisk och social arbetsmiljö, som har ökat med åtta procentenheter jäm-

fört med 2021, samt utbildningsuppdrag, som har ökat med tio procentenheter.

FRAMGÅNGSFAKTOR **Ansvarfullt chefs- och medarbetarskap**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	RS	Öka		◇	◇
Hållbart medarbetarengagemang ledarskap, index (medarbetarundersökning)	RS	Öka		◇	◇
Efterlevnad av lönesamråd	RS	Öka		◇	◇
Antal chefer som gått utbildning i arbetsgivarrollen	RS	50%		◇	◇

Ingen kontroll har kunnat genomföras av följsamhet till genomförda lönesamråd under 2022.

I augusti togs ett antal styrelsebeslut som är kopplade till kompetensförsörjning. Dessa är tillitsbaserat ledarskap, hållbar och långsiktig kompetensförsörjning samt kompetensförsörjning av läkare och sjuksköterskor i Region Norrbotten. Arbetet för att planera insatser pågår under hösten 2022 och aktiviteter påbörjas 2023.

Det har genomförts insatser för att rekrytera och behålla tandläkare i Folk-tandvården. Bland annat en startbonus, motsvarande en extra månadslön till tandläkare som tillsvidareanställs, från och med 1 mars 2022. Vidare har en rekryteringsbonus införts på 15 000 kronor till den medarbetare som tipsar om en tandläkare som anställs i Folk-tandvården. Extra lönesatsningar för tandläkare görs inom ramen för löneöversynerna 2022–2024

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Långsiktig hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)		Verksamheten håller sina ekonomiska ramar (RS, PN)
		Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet (RUN)
		Kostnadseffektiv verksamhet (RS, RUN)
		Mobilisera externt utvecklingskapital (RUN)

Långsiktig hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktig hållbar ekonomi – delvis kommer att uppnås på årsbasis.

Det prognosticerade resultatet bedöms bli positivt för 2022. En positiv resultatutveckling innebär att även regionens soliditet och likviditet utvecklas positivt. Soliditeten är per augusti 18 procent med hela pensionsåtagandet medräknat. Stora osäkerhetsfaktorer påverkar globalt med stigande inflation, fallande börskurser och höjda räntor som innebär kostnadsökningar och försämrad avkastning på placerade medel. Kompetensförsörjningsproblematiken tillsammans med den uppskjutna vården kommer att vara ekonomiskt utmanande för regionen men stöds genom stora statliga bidrag. En förutsättning för ett positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget prognosticerar negativa resultat och visar tydligt att divisionerna fortfarande har underskott som de måste hantera. Kostnaderna för kollektivtrafiken bedöms trots tillskott visa på ett underskott för året. Långsiktig hållbar ekonomi förutsätter även att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har också produktiviteten minskat. Det bedrivs ett omfattande arbete med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården vilket också förväntas ge ekonomisk effekt. Målet är att fortsätta öka produktiviteten och därigenom minska skillnaderna mot riket. Regionen har som ett led i detta arbete beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022.

Långsiktig hållbar ekonomi

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Regionens balanskravsresultat i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag %	RS	1 %	Årsprognos 11,7 %		↑
Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget	RS	0,0	Årsprognos +100 mnkr		↓
Avsättning till pensioner inkl. ansvarsförbindelse och löneskatt, konsolideringsgrad	RS	58 %	63 %		↓
Patientnämnden bedriver sin verksamhet inom budget	PN	0,0	Nollresultat		→

Kommentarer till styrmått

Kommentarer till resultat för styrmått under framgångsfaktorn lämnas i avsnittet Resultat och ekonomisk ställning i regionens delårsrapport på sidorna 18–29.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN	Alla verksamheter			

Samtliga kulturinstitutioner bedömer att de kommer att göra överskott vid årets slut. Överskottet är främst kopplat till vakanta tjänster inom kulturenheten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN	Budget hålls			

Länstrafiken prognostiserar ett underskott på totalt 39 miljoner där Regionen Norrbottens andel av underskottet bedöms uppgå till 22 miljoner. Prognos per augusti är en förbättrad årsprognos gentemot den prognos som presenterades per april med drygt 6 miljoner. Den största avvikelserna härrör till trafikunderskott (fortfarande stigande kostnader för trafikavtalen i kombination med för få resenärer) på så väl lokala- som stomlinjer.

Länstrafiken kommer att ansöka om bidrag för pandemieffekter till och med juni samt att de ser och tror på ett ökat resande under hösten vilket kommer att öka intäkterna.

Differensen om 26,5 miljoner kronor mellan RKM och regionala utvecklingsnämndens har jämnats ut avseende finansieringsnivån till Länstrafiken 2022.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal satsningar som syftar till attraktiva livsmiljöer och ökad befolkning	RUN	6		◇	◇
Aktivitet: Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer	RUN	Påbörjat		◇	◇

Satsningar som syftar till attraktiva livsmiljöer och ökad befolkning

ERUF-projektet North Sweden Green Deal hade i april en uppstartsträff med 70 anmälda som representerade projektpartners. Sedan dess har Swedish Lapland Visitors Board som samverkanspart i ERUF-projektet North Sweden Green Deal startat upp arbetet med samtliga kommuner för att tillsammans med dessa analysera styrkor och svagheter samt tillsammans planera och bygga upp det som saknas för att kommunernas mottagarkapacitet ska kunna förbättras. Kommunerna ska till december ha genomgått processen med förstärkt attraktion och mottagarkapacitet.

Region Norrbotten har under våren bidragit till utvecklande av en nationell strategi för kulturella och kreativa näringar som tagits fram på uppdrag av regeringen. I augusti har den nationella strategin överlämnats till Regeringskansliet och det nationella nätverket där RUA ingår har enats om att fortsätta följa upp utvecklingen. Förhoppningen är att den nationella strategin ska gå på remiss i landet.

Regionen står inför en unik uppgift att gå i bränschen för ett arbete mot en hållbar omställning. Kommunerna har fortsatt efterlyst mer stöd kring utvecklingen av attraktion och gestaltade livsmiljöer, som sedan 2019 är ett nytt politikområde. Kulturenheten vid RUA genomförde i augusti konferensen Livet mellan huset, för att inspirera till fortsatt arbete. Inom North Sweden Green Deal har en arbetsgrupp bildats där personal från kulturenheten, forskningsinstitutet RISE och projektledare för North Sweden Green del ingår. Syftet är att stötta kommunerna med aktiviteter inom attraktion och gestaltade livsmiljöer, samt börja arbeta mer strategiskt med området.

Området är en nyckelfaktor för att attrahera nya människor att flytta till Norrbotten samt att få de som redan finns här verksamma i såväl den nya industrin som i den befintliga arbetsmarknaden. Arbetsgruppen arbetar utifrån begreppen kultur, jämställdhet, mångfald och en diversifierad arbets-

marknad, det vill säga faktorer som handlar om det sociala hållbarhetsperspektivet.

Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer

I augusti överlämnade Luleå tekniska universitet, Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser sitt forskningsuppdrag kring attraktiva livsmiljöer, på uppdrag av Region Norrbotten. Rapporten belyser kommunernas befintliga och önskade behov kring attraktiva livsmiljöer och kommer att utgöra en kunskapsbas för vidare arbete inom RUA.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kostnadseffektiv verksamhet**

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnad per producerad DRG-poäng exkl. ytterfall enligt nationella KPP-databasen	RS	Minskad skillnad jmf 2019	Som: SV :5,2%, ÖV 7,4% Psykiatri: ÖV: -0,6% SV: 2,8%		
Kostnad för ytterfall	RS	Andel av kostnaderna för inner/ytterfall ska minska	18,4 %		
Produktivitet utifrån KPP	RS	Öka jmf motsvarande kvartal året innan			
Kostnadsandel öppenvård av totalkostnad enligt KPP (inner- och ytterfall)	RS	Öka	Som: 44,9% psykiatri: 54%		
Skillnad i regionens läkemedelskostnad per invånare gentemot Sveriges läkemedelskostnad per invånare	RS	Högst 300 kr/invånare	320 kr/invånare		
Andel genomförda upphandlingar enligt upphandlingsplan	RS	100 %	98 %		
Aktivitet: Översyn av regionens verksamhetsbidrag	RUN	Översynen är genomförd			

Kostnad per patient

Kostnad per patient, KPP, är en metod för beräkning av sjukvårdskostnaden för varje enskild patient och vårdkontakt. Diagnosrelaterade grupper, DRG,

innebär förenklat en viktning av olika åtgärder per sjukdomstillstånd för att kunna göra jämförelser mellan olika verksamheter. Tillsammans utgör KPP och DRG ett instrument för att beskriva verksamheten inom sjukvården. KPP och DRG visar också vad som produceras och till vilken kostnad, även resursförbrukningen för enskilda patienter, olika patientgrupper, diagnosgrupper kan visas med dessa instrument. Insamling av KPP-data till SKR görs årsvis under våren. Senaste tillgängliga data för jämförelse är år 2021.

Kostnad per producerad DRG-poäng inom somatisk slutenvård i Norrbotten har under flera år legat på en nivå som är högre än riket. År 2021 låg Region Norrbotten 9,1 procent högre än genomsnittskostnaden för läns- och länsdelssjukhus i den nationella KPP-databasen, vilket är en försämring med 7,1 procentenheter jämfört med år 2020.

Kostnad per producerad DRG-poäng inom somatisk öppenvård i Norrbotten har under flera år legat på en nivå som är högre än riket. År 2021 låg Region Norrbotten 7,4 procent högre än genomsnittskostnaden för läns- och länsdelssjukhus i den nationella KPP-databasen, vilket är en försämring med 1,1 procentenheter jämfört med år 2020.

Vårdtillfällen som är ytterfall, det vill säga vårdtillfällen som är väsentligt dyrare än genomsnittet, utgör 5,2 procent av samtliga vårdtillfällen och kostade cirka 381,5 mnkr år 2020. Orsaker till ytterfall är ofta medicinsk komplikation eller avvikelse/vårdskada. Kostnaderna för ytterfall har minskat med ca 80 mnkr, eller 17,4 procent, år 2021 jämfört med år 2020. En äldre befolkning är en delförklaring till Region Norrbottens högre ytterfallskostnader jämfört med riket. En annan förklaring är den pågående pandemin, som medfört ett förändrat vårdbehov. Av totala kostnaden består 18,4 procent av ytterfallskostnader jämfört med 17,3 procent 2020.

Läkemedelskostnad per invånare

Målet är att skillnaden mellan regionens och rikets kostnader ska vara högst 300 kr per invånare för år 2022. Andra tertialen 2022 är skillnaden 320 kr per invånare, vilket är 20 kr sämre än målet och motsvarar cirka 5 mnkr på årsbasis. Notera att värdet på skillnaden bygger på en årsprognos gjord utifrån årets åtta första månader.

Aktivitet: Översyn av regionens verksamhetsbidrag

Avdelningen har initierat och genomfört ett arbete med översyn av verksamhetsstöd gällande kultur- och fritidsorganisationer, pensionärsföreningar samt hälso- och sjukvårdskompletterande verksamheter. Revidering har gjorts av riktlinje och villkor kopplat till stöd för kultur och fritidsområdet. Syftet är att förenkla för såväl sökande som vid beredning och beslut samt tydliggöra Regionala utvecklingsnämndens intentioner och ambitioner med stöden. Från och med 2023 införs möjligheten till fleråriga verksamhetsstöd.

Ett nytt ansöknings- och beredningsförfarande har tagits fram för ansökan om verksamhetsstöd. Tillväxtverkets Min ansökan/NYPS har införts vilket innebär att Region Norrbottens projekt- och verksamhetsstöd därmed hante-

ras i samma ansöknings- och ärendehanteringssystem. Det nya ansökningsförfarandet har implementerats under våren och verksamhetsstöden kommer att beredas och handläggas under hösten. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer nya rutiner och mallar att tas fram för beslut och ansökan om utbetalning av verksamhetsstöd.

Under hösten 2022 fortsätter avdelningen att vidareutveckla hanteringen av stöd tillsammans med Tillväxtverket. En uppföljning och utvärdering av ansökningsförfarandet kommer att ske under 2023.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Mobilisera externt utvecklingskapital

Styrmått	Styrelse/nämnd	Mål 2022	Periodens utfall	Måluppfyllelse	Utveckling
Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrona (ERP och 1:1))	RUN	3		◇	◇
Aktivitet: Genomföra EU-projekt i samverkan med Region Västerbotten	RUN	Arbetet pågår		◇	◇
Antal yttranden, artiklar etc. för införandet av regionala naturresursavgifter	RUN	5		◇	◇

Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrona)

Statliga 1:1-medel prioriteras vid uppväxling av EU-medel och varje avsatt krona ger där ytterligare tre kronor i stöd. Varje avsatt krona till egna regionala medel (ERP) ger ytterligare en krona i stöd.

EU-projekt i samverkan med Region Västerbotten

The North Sweden Green Deal är ett gemensamt projekt mellan Region Västerbotten, Region Norrbotten, Skellefteå, Kiruna, Gällivare, Boden, Luleå och Piteå kommun samt Länsstyrelsen i Norrbotten, Norrbottens kommuner, Luleå tekniska universitet och Swedish Lapland Visitors Board AB. Utöver ovan nämnda samverkansparter är resterande kommuner berörda av projektet genom delaktighet kring attraktion och mottagarkapacitet samt kompetensförsörjning. Projektet ska stötta övre Norrlands kommuner och samhällen i den omställning och nyindustrialisering som sker. Syftet är att bygga kapacitet i regioner och kommuner samt att mobilisera inför kommande strukturfondsperiod.

För Norrbottens aktörer är projektet uppdelat i fyra arbetspaket: Attraktion, Kompetens, Fysisk planering samt Energi. Utöver dessa finns ett Region-gemensamt arbetspaket där Region Norrbotten och Region Västerbotten ska lyfta gemensamma utmaningar, lärdomar och analyser.

Regionala naturresursavgifter

Under våren 2022 har regeringen tillsatt en särskild utredare med kommittédirektiv (Dir. 2022:27) om att stärka incitamenten till kommuner och lokalsamhällen för utbyggd vindkraft. I direktiven står det bl.a. att utredaren ska lämna förslag till system för att kompensera dem vars omgivning påtagligt påverkas av vindkraftsutbyggnad. Utredningen ska redovisas senast den 31 mars 2023. Denna utredning kan delvis ses som ett resultat av utredningen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), som lämnades till regeringen i juni 2021 och där det föreslås att ett system för ekonomisk ersättning till kommuner eller lokalsamhällen utarbetas för att kompensera för att omgivningen påverkas.

Den pågående Utredningen om hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (N 2021:01) har bland annat i uppdrag att analysera hur kommuner, regioner och andra berörda kan få större andel i det värde ett projekt genererar. I direktiven för utredningen står det dock att de förändringar som föreslås inte ska innebära att det totala skattetrycket på gruv- och mineralnäringen ökar eller att investeringsklimatet försämras och om förslagen kan förväntas leda till intäktsminskningar eller kostnadsökningar för det allmänna, ska utredningen föreslå hur dessa ska finansieras. Region Norrbotten har en representant i utredningens expertgrupp. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete den 31 oktober 2022. Även nationell media har sedan förra delårsrapporten tagit upp frågan om ekonomisk återföring till de områden där naturresurserna utvinns vilket delvis kan ses som ett resultat av den ökande nivån av markanvändningskonflikter som uppmärksammas på grund av förslagen på utbyggnad av vindkraft och behovet av nya gruvor. Detta har skett både på nyhetsplats och i debattartiklar.